

Богдан РАДИШ-МАРИНЮК

ГУЦУЛІВІЯ

(книга четверта)

“Лисаний Камінь”

Косів

2019

ББК 84.4 (УКР6)

Р 15

РАДИШ-МАРИНЮК Б.І.

Р15 **ГУЦУЛІВІЯ.** Книга четверта/Богдан РАДИШ-МАРИНЮК – Косів: Писаний Камінь, 2019 – К-сть с.

Гуцүлівія, книга четверта укладена з ліричної поезії, авторських байок та віршів для дітей, що не увійшли до книги вибраних творів «Гуцүлівія у трьох книгах».

ББК 84.4 (УКР6)

© Б.І. РАДИШ-МАРИНЮК, 2019

© Видавництво

«Писаний Камінь», 2019

Б А Й К И

БАЙКА ПРО БАЙКУ

Все те, що очі бачили
І чуло вухо-начувайко,
Тепер я заховав
У коротеньку байку.
А той, хто мізки
Напружити зможе,
Той і себе знайде у байці,
Може...

ТРИ ТУРИСТИ І КВІТКА

Ішли по горах три туристи
Влітку,
Побачили в траві небесну
Квітку.
Перший сказав: «Я цю красу
Поклав би під образами».
Другий сказав: «А я цю квітку
Би привіз для мами»...
Третій сказав, без всякої печалі:
– А я зварив би з тої квітки
Чаю...

ПАВА ТА ПАПУГА

Раз у дворі чийсь
Ходила з тиждень пава,
А вже про неї рознеслася
Слава.
Усі, хто мимо йшов
Казали вслух:
 – О, Боже!..
 Така красуня
 Лише в раю бути може...
А це пава, як почула,
То задерла вище себе носа-дзьоба
Так, ніби вона
Відома на весь світ особа.
Ходила цілий тиждень
Гонорово пава,
Бо – слава...
А діло було навесні.
У домі папуга
Сидів собі
В прочиненім вікні
Він бачив гонорову паву
І чув про її славу.
Тай паві так сказав:
 – То, дорога,
 Так треба в світі жити,
 Щоби життям
 Ту славу заслужити...
 А ти – що?
 Ти, хоч і красива, –
 Продовжував папуга
 Але скажи,
 Яка є в тім твоя
 Заслуга?..

УКРАЛИ КАПУСТУ

Жили два сусіди
Через тин.
Із них один
Був газдовитий, роботящий,
А інший – і лінюх,
І непутящий.
Той, що газдовитий був
Узрів раз рано-вранці
На своїй грядці
Чийсь свіжий слід.
І зрозумів:
– Тут був сусід.
Що ви, сусіде, вночі,
Чи вранці,
Шукали у мене на грядці?
А сусід, що й не сів і не орав,
У котрого на городі
Було пусто
Відповів:
– Та... в мене вночі
З города
Капусту хтось вкрав...
То я на вашім городі
Шукав ...

БУВ-ЖИВ СОБІ ПАВЛО

Жив-був собі в однім селі
Павло.
Про нього чуло й знало
Все село.
Бо, якщо
Інформацію якусь
Потрібно передать було
Всьому селу

Її, ту інформацію,
Потрібно було усно передати
Павлу
З приміткою:
 – Лишень секретно!
І лишень – одному...
Павлу...
Інформація
За одну добу
Розійдеться
По всьому селу.

ДВА ДІДИ Й ОПУДАЛА

Двоє опудал
Попали якось
На один смітник.
Одне із них
Спитало іншого:
 – Скажи ж
 Чого це ти у весняну пору
 Ось тут,
 На смітнику лежиш?
 Коли город потрібно берегти
 Від горобців та від шпаків?
 – Бо мій господар
 Дід Грицько так захотів,
 Мовляв, тепер він залишився
 Без роботи,
 Яку мав доти.
 Тож на городі цілу днину
 Буде сам
 І опудалу тепер навіщо
 Бути там...
 – А твій дід, викидаючи тебе,
 Сказав так теж?
 – Авжеж...

КОЧЕРГА

Старенька дерев'яна кочерга –
Одна нога –
Спрацьована лежала збоку
Хати...
Про неї можна б не писати...
Та в тому річ,
Що все своє життя вона
В палаючу вбігала піч.
Чи був то вечір,
Чи була то рань,
Вона собою розгрібала грань,
Згораючи й сама щоразу
Там,
Жертовності лишивши приклад
Нам.

ДВА ЩУРІ ТА СОКІЛ

Якось у літню пору у дворі
Під вишнею сиділи
Два щурі
І насміхались з сокола у небі,
Що той не вміє жити у норі...

ПРО КОНЯ ТА ШЛЕЮ

Кінь на коневі вздрів шлею:
– Ге, та ти маєш вже свою!..
І як тобі нова шлея?
– Та тисне клята, хоч і своя...

ПРО СОЛОВ'Я Й ШПАЧИХУ

Не бути б солов'ю біді, ні лиху
Та за дружину він обрав шпачиху...
А та сказала:
 – Н-н-о! Співати досить!
Тепер він черв'ячків
Для неї носить...

ЖИЛА-БУЛА БАЙКА

Жила-була байка,
На байці – куфайка...
У голові – вітер,
В кишені – півлітер.
Куфайка горбата,
Бо тисне лопата.
Під носом – димок, на роті – замок...
Єдина розрада –
Газета «Правда».
І мрія про Марса
Із томиком Маркса...
Жила-була байка...

ХВАЛЬКУВАТА МУХА

Хвалилась муха, що і воза
Б потягла,
Якби дали їй у помічники вола...

КІНЬ ТА БАТІГ

Я й нині пам'ятаю, коню-брате,
Як ми з тобою разом лан ішли орати.
Я на ріллі тій був тобі за друга,
Коли тягли ми разом тяжко плуга.
В нас від роботи тріскалася шкіра,
Піна на шкірі виступала сіра...
А ще, як впала зірка вечорова,

Тягли з тобою з лісу тяжко дрова...
Я там, як в полі, не ловив теж гав
І тобі все помагав.
Я і тепер не раз тобі б поміг... –
Сказав коневі
Шкіряний батіг.

КІТ ТА МИША

Нашкрібав якомсь скаргу
Кіт на мишу
В котрусь інстанцію
Найвищу
Про те, що уже тижнів,
Майже три
Не вилізає миша
Із нори...

ЗАЄЦЬ ТА КОБРА

У зайця закохалась кобра
Зночі.
Годує, наче на убій
І не спускає з нього очі.
Радіє заєць. Каже:
– Кобра – добра!
Але чого так зайця любить кобра?..

СТАРИЙ ЧОБІТ

Хвалився старий чобіт
Чоботу новому
Біля дому:
– Тото не раз й не два
Таке бувало,
Що начальство
І мене взувало...

ВОВЧИЙ СУД

Якось із лісу рознеслись
Чутки,
Що зайця засудили
Три вовки
За те, що той все
Крізь вузькі шпари
По одній
Овець крав із кошари...

ОБРАЗИЛАСЬ СВИНЯ

Якоїсь ночі чи якогось дня
Юхим Трохима
Обізвав свинею.
Той не образився за порівняння
З нею,
Зате образилась
Свиня...

ВІЛ ТА МУХА

Породичалась муха із волом
Та й раз була з ним за одним
Столom.
Віл їв і пив, а їй хоча би щось поклав
Був до тарілки
Чи капнув хоч би крапельку
Горілки...
Хотіла в честь вола щось проджижчати,
Та – дарма:
Віл зробив вигляд, що мухи
З ним нема

Звертаюся до мух,
Можливо, хоч, одна мене послуха:
– Не родичайся із волом,
Якщо ти – муха!..

ПРО ДУБА ТА ПИЛУ

Раз восени під самого Пилипа
Сумуючи, сказала липі липа:
– Кремезний дуб
Ще жив би був роки,
Якби пилу
Не взяв собі в жінки...

БАРАН ТА ОСЕЛ

Баран з ослом керують в лузі двоє:
Той – зав, той – зам
(Зійшлася пара, брате)!
Там, де осел не візьме головою,
То там баран
Рогами мусить брати...

БАРАН Й ТЕЛЕЕКРАН

Заліз баран в телеекран,
Нич не второпавши до рана,
Бо то сидів також баран
З тамтої сторони екрана...

СЛУЖИВИЙ НІС

Служивий ніс
Служив сім літ у вуха,
Що вухо недочує,
Усе те ніс донюха...

ПРО ЛЮБОВ І РОЗЛУКУ

Ця байка про любов і про
Розлуку.
Візьми із байки
І таку науку:
Любов – вогонь, розлука – вітер...
Власне,
Про них обох й задумано
Цей вірш:
Слабкий вогонь, коли є вітер,
Гасне,
А сильний – розгорається сильніш...

НЕ В КІЛЬКОСТІ СИЛА

Кажуть, що в кількості сила,
Однак,
Кількість, ще то несили
Знак.
На руці пальців в людини
Аж п'ять,
Та не стиснуті разом,
Ще вони – не кулак...

ВІЗ ТА ФІРМАНИ

Раз із гори котився повен віз.
На крутизні пішов він під утіс,
Бо управляли возом тим
Кілька фірманів
І було у того воза
П'ятеро коліс...

ПРО БУРОГО ТА БІЛОГО ВЕДМЕДІВ

До бурого білий приїхав
Ведмідь,
Щоб спробувати того
На силу й міць,
А бурий повів його
Вранці на луг.
Й там ніжно обняв так,
Що той випустив дух...

МУХА ТА ПАВУК

В одному дворі, у кутку коло
Тину,
Муху павук заманив
В павутину...
Але потилицю читач хай
Не чуха,
Бо кров з павука в цей раз
Виссала муха...

СТЕБЛИНА Й КОЛОСОК

Ріс на стеблині пишний
Колосок.
Стеблини кінчик мав він
За сосок...
«Нащо мені тепер ота суха
Стеблина», –
Сказав він, коли випив з неї
Увесь сок...

НЕДОЛУГА ГОСПОДАРКА

Було давно це, чи таки
В наш час,
Було це за морями, чи було у нас...
(Від цього байка змісту
Не міня).
Велася господарка недолуга:
Коли був плуг,
То не було коня.
Коли був кінь,
Тоді не було плуга...

ПРО МІТЛУ

Усім потрібною
Була
Мітла.
Та до тих пір, допоки ще
Мела,
А коли стала не придатною,
То на смітник
Мітлу ту однесли...

ДОКИ ЛЕТІВ ЛІТАК

Доки літав літак, то була в нього
Сила.
Він нею облітав зо сто
Світів.
Не падав з неба не тому,
Що були в нього крила,
А тому, що він летів...

ДО КІСТКИ Й БЕЗ КІСТКИ

Раз гавкнув пес псові в дворі
На світанні:

– Життя не таке вже в нас
Й песе,
Хоча ми до кістки й прибігли
Останні.
Без кістки зате
Бігли перші...

КОПАЛИ ДВА

Копали два біля яворів
І кожен з них від того
Аж упрів.
Та той, що в глибину копав,
Той викопав криницю,
А той, що поверхово,
Спромігся лиш на рів...

КРИВЕ ДЗЕРКАЛО

Хвалилась газета:
– Я – дзеркало дійсності,
Я пишу про те, чим народ
Наш живе.
– Ти, може, і дзеркало, –
Читач відповів. –
Ти, може, і дзеркало,
Але... криве...

ВОВК ПРО ЗАЙЦЯ

Все думав вовк про зайця,
Коли сидів на пні:
– У нього ніг багато...
А в мене – лиш одні...

ДВА «МЛИНИ»

Коло річки, коло броду
Восени
Торохтіли два гуцули –
Два «млини».
Та нічого, хоч був кожен
Многослов,
Ані людям, ні собі
Не намолов...

ХТО ЩО ШУКАВ?

До синів до кімнати
Зайшла вранці мати:
– Що ви шукаєте зранку,
Синочки?
Перший сказав:
– Я шукаю сорочки...
Другий сказав:
– Я шукаю пальто голубе.
А третій син,
Той, що сидів за відкритою
Книгою,
Сказав:
– Я, мамо, шукаю... себе...

ПІЧ І ДРОВА

Всі згадували ту гарячу піч,
Де взимку попеліла грань багрова
Та не згадав, на жаль, ніхто
Про дрова,
Що там згоріли,
Аби їх взимку зігрівала піч.
Ось у чому річ...

ФОРМУВАННЯ ДЕРЕВА

Один ґазда те дерево,
Що підросло у нього коло хати,
З запізненням узявся
Формувати:
Найперш зрубав галуззя,
Що дивилось через пліт,
Та повискубував ретельно
Перший цвіт.
А щоби рівним виростало,
Як стріла,
Прив'язував до грубого кола.
Бувало і сокирою де-не-де
Підправляв,
Щоб кругленьким росло воно,
Мовляв...
Навіть галуззя пообтяв,
Що пнулось вгору...

Тепер стоїть не дерево, а
Стовп обтесаний
Посеред двору...

ПРОСИВСЯ ЦИГАН НА НІЧЛІГ

Раз уночі, як випав
Перший сніг,
Попросився циган
На нічліг.
Пустили переночувати,
А він й коня
Завів до хати...

В ЦАРСТВІ, ДЕ ЛИШ СИТО ЇЛОСЬ

В царстві, де лиш сито їлось

Й солодко пилося,

Де вино найзолотіше

Ріками лилося,

Гомонілось:

– Ми тепера не такі,

Як кожні!

Ми тепер розбагатіли!

Ми тепер – заможні...

Щоб світ знав це,

То до свого званого бенкета

Запросив цар із-за моря

Славною поета.

І сказав йому: «Ось бачиш:

Ми тепер – заможні...

Напиши про це поеми,

Де б слова – неложні».

А поет на це:

– Якщо ви вже такі заможні,

То чого у вас полиці

Для книжок – порожні?

КІНЬ, ЧИ СІДЛО?

«При чім тут кінь? –

Сказало раз сідло.

Це ж я на собі

Вершника несло...»

НАУКА НЕ ЛІЗЕ НА БУКА

«Ти, мамо, вчиш мене культури, –

Казало якось льосі поросятко. –

А я бачу, що й сьогодні

Знову на стіл вилізає

Татко...»

**ПЛАЧ МУХИ, АБО
«ОЙ, ЩО ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ»**

Над комарем
Знов плаче муха люба:
Її комар упав колись
У полі з дуба...
Комусь це – пісня,
Її співає хтось і нині,
Та не поведе й бровою,
Що бідна муха
Залишилася вдовою...

КАРАСЬ ТА НИТКА З ГАЧКОМ

Там, де була
Найглибшою ріка,
Полакомивсь карась
На черв'ячка,
Не додивившись,
Що за черв'ячком
Була ще й нитка
Із тонким гачком...

БЕЗПЕЧНИЙ МИСЛИВЕЦЬ

Доки лежав мисливець
Серед трав,
Рушницю заєць
У мисливця вкрав
І до полудня –
Вітер чи роса
Ганяв мисливця там,
Неначе пса...

ПРО ПРЕС-СЛУЖБУ

Казав якомсь Пилипові Юхим,
Що був таким же, як
Пилип, глухим:
– То не дива, що журналісти
Попадають
Під президентський прес:
Працює «Прес-служба
Президента...»

І САМ СТАВ ДУРНИМ

Цю байку дід не вчитав.
Не було б байки,
Та не байка допомгла...
Про те, що
Прийшов до дурня мудрий,
Поспілкувався з ним
Й незчувся,
Як по спілкуванні
І сам став геть дурним...

ХВОРОБА ПЛАЧЕ

Під хатою в Петрівни
Сидить хвороба й плаче:
– О-о! Це – якась Гомора...
Це – вже Содома,
Скільки сюди не прийду,
Старої нема вдома...
Вона то на футболі,
То в клубі,
То на дачі...

ВОВК І ВІВЦЯ

Про вовків й овець
Байкам нема кінця...
Та най стане вам в пригоді
Байка й ця:
Якось у лісі коло ялівця
Вівцю з'їв вовк... Та не лише
Сам вовк у тому винен,
А винна і вівця...

ПРО ВЕСЛО Й ВЕСЛУВАЛЬНИКА

Високий суд зате судив
Весло,
Що човен не туди
Воно вело,
Хоч суд високий
Засудити мав
Того, хто те весло
В руках тримав...

ХОТІВ УМІТИ Й УМІВ ХОТІТИ

Два студенти у відомій бурсі
Училися разом на одному курсі:
Один із них щодня хотів
Уміти.
Тоді як інший
Просто вмів хотіти...

ТРОЄ ДЕРЕВ

Троє дерев, коли була весна,
Садив гуцул
Собі коло вікна:
На скрипку – явора,
Смереку – на колиску,
На домовину
Щоб росла сосна.

КОРОТКИЙ РОЗУМ

– В тебе розум короткий, –
Мовив батько Осипу, –
Бо плетеш навмання ти
Недорого язиком...
– Може, розум й короткий, –
Погодивсь Осип, –
Але, тату, у мене
Зате довгий язик...

СМИЧОК ТА СКРИПКА

Покинула скрипка смичка,
Мов: «Дарма...
На світі проживу собі
Сама...»
Живуть обоє порізно тепер...
Живуть,
Але вже музики нема...

ГОЛОДНА ДУША

Ходила раз краєм голодна
Душа.
Хтось хліба давав їй,
Хтось тицяв гроша...
– Прошу я не того,
Бо я не є плоть...
Я хочу того,
Чого хоче Господь...
Я хочу, щоб арфи небесні
Й хорали
Заграли... Й кровинки
Від них завмирили.
Від радості, щоб
Покотилися сльози.

У вікнах закоханих
Цвіли мімози...
Щоб були поезії
Цілі майдани,
Щоб зорі звисали
Вночі, як гердани...
Бо я без прекрасного
Жити не годна...
При хлібі та солі.
Без них я – голодна...

ВОЗОВА ВОЛЯ

Віддав за власну волю
Новий віз
Якомусь возу четверо
Коліс...
Тепер він вільний, але
Дров не возить,
Хоча під самим боком
В нього ліс...

ВЕЛИКИЙ МУРАШНИК

Великий мурашник був
Біля сосни.
Мільйон там мурашок
Жили без війни,
А значить: вони
За людей розумніші
І за людей
Мудріші вони...

ПРО РОЗУМ

Казав яюсь
Старий гуцул Устим,
Що був не грішним, але й
Не святим:
– Той розум, Боже, що Ти
Даш мені по тому,
Дай мені, Боже,
Краще перед тим...

ПАЛЕЦЬ МІЗИНЕЦЬ

Палець мізинець, що мріяв
Про владу,
Хоч за вказівним у черзі
Був ззаду,
Але зате, що вмів
Він колупатися добре
У носі,
Дали й йому, хоч й невеличку
Владу.

РОГИ РОЗУМУ НЕ ДОДАЮТЬ

Стрічав я баранів
Із пишними рогами,
Були між ними
Із двома ногами...
Я тим казав, що
Роги розуму барану
Не додають,
Якщо ті й з найкрутішими
Кругами...

ЛИШИВ СЛІД Й НАСЛІДИВ

Йшли два чоловіки,
Ішли дві особи
(Не було й у тім жодних
Див),
Та один, йшовши,
Лишив слід по собі,
А інший – лише наслідив.

В ОДНОМУ ЦАРСТВІ

У тому царстві,
Де не дикі джунглі,
А де п'ють воду солов'ї
І де кують зозулі,
Була до права і
Така поправка
Дивна:
«Відповідальність – колективна».
Відразу тут,
Щоби простіше було красти,
Злодії
Об'єдналися у «Трасти»...

ЛЮДСЬКЕ Й СОБАЧЕ

Лежить, бувало, олігархів
Пес
Й заморський їсть
Делікатес.
І їсть – не їсть,
А їсть – то гірко плаче:
– До чого ж то в простих людей
Життя собаче...

ХТО ВИНЕН?

Стрілою оленицю вбито
Біля бука
Стрілу судить?
Судить стрілу – не штука!
Бо винна в тому
Не лише стріла,
А й той, хто ту стрілу
Випустив із лука.

РАЗ ПЕРЕД ВИБОРАМИ

Раз перед виборами
Вчив столітній дід,
Як і за кого голосувати
Слід:
– В граматиці у нашій
Родів три...
Один із двох собі
І обери!..
Не голосуй лиш за середній
Рід...
Не слід!

ХТО СІЯВ І ХТО – НІ

У мудрого Стаса спитав
Неменш мудрий Хома:
– Які урожаї цьогоріч у вас?
А той відповів
Жартома:
– Та, знаєш, хто сіяв, то тому
Таки щось вродило,
А от, хто не сіяв...
Геть в того нічого
Нема...

ПРО ЗЛОДІЯ

Лежав злодій у могилі
І крізь щілину у вічку,
Із сусідньої могили
Витягав воскову свічку...

ПОЧНІТЬ З КІНЦЯ

– Не знаю я з чого розмову
На два-три слівця
Почать мені з вами, –
Звернувся хтось до мудреця.
Мудрець відповів:
– Щоб було найбільш
Зрозуміло, то...
Починайте з кінця...

«МУДРА» ДИТИНА

Хвалилась якось жінка
Василя,
Що мудре вироста у них
Маля:
Ще слово «мама»
Вимовить не вміє,
А слово «пиво»
Чітко вимовля...

ПРАВДА. ЯКА ВОНА Є

Хай правда про світ цей
Побуде у байці бодай:
Куди не повернешся в ньому,
Усі кажуть: «Дай!».
Кому – на хлібину,
Кому на горілку, відай...
А слово «візьми»
Не скаже ніхто,
Хоч ридай...

БО БУЛА РЕФОРМА

Спитав якось один посол

У іншого посла:

– Чому тепер хреститися

Ви починаєте від п'ят,

Не від чола?

А віз тепер ви ставите

Не за волом,

А перед вола?

Чому такі зміни, що

За ниткою повинна йти

Гла, а не навпаки?

Той відповів:

– Бо то недавно у нас

Реформа була,

А тепер чекаємо ще й

Молока від козла...

ЩО ВАЖЛИВІШ?

Спитали раз гірського мудреця,

Котрий од літ

Вже сиве мав чоло:

– Скажіть, що важливіш для плавання –

Човен чи весло?

Той відповів,

Нахмуривши чоло:

– Важливіш, щоб для цього

Була річка або море,

Або... хоча би

Озеро було...

ДІДОВА ЖУРА

Журився раз у хаті

Дід Федусь:

– Не крутиться родинне

Коліщатко:

На двох дідусів

Й на двох бабусь

Лишень одне-єдине

Внучатко...

СОВА ПРО ОСЛІВ

Вночі розмовляла з совою

Сова.

Я чув й записав тоді

Їхні слова:

– Як то так сталося, як і

Коли,

Що мудрими совами правлять

Осли?

– Не треба, подруго,

Зайвих тут слів,

Бо то осли і обрали ослів...

МРІЯ І МРІЙНИК

Біг мрійник за мрією,

Уперто біг,

Але догнати її

Так і не зміг...

Мрія сказала:

– То певна річ:

Не за мною треба було

Бігти,

А мені навстріч.

БАТИЙ

На землі ті, де Київ
Золотий,
Посунув раз новий
Батий...
Не спивши із Дніпра
Він у Москва-ріці,
Ще довго відпирав
Заляпані штанці...

ПРО СОКОЛА

Літав собі сокіл
У небі високім
Весь вік синє небо
Тримав на крилі...
Та якби високо
Не знявсь в небо сокіл,
Гніздо він собі
Будував на землі...

МІТЛА І СКРИПКА

В красі змагались скрипка
І мітла.
Мітла перемогла,
Бо та мітла була красива,
Наче скрипка.
Натомість,
Скрипка була,
Як мітла.

ПОРЯДОК НОВИЙ

Спитали раз ведмедя,
Що лишень вступив на пост
Глави:

– Скажіть, будь ласка,
Що нового запланували ви?
– Тепер у нас порядок буде вже.
Закудкудаче кінь,
А курка... заірже.
Пшоном тепер
Правитиме щур,
Ворона сир... надійно
Збереже,
Когут яєць нам справжніх
Нанесе...
Ось коротко і все.

ПОГАНКА ТЕЖ КРАСИВА

Казав якомсь батько до свого
Дорослого сина:
– Ти хочеш красуні?
Ну що ж...
У красі своя сила,
Але пам'ятай, що справа
Не лиш у красі:
Червона поганка із далеку
Також красива.

ПРО КРИЛА

Пробував сокіл крила на міцність,
Знаючи, що
Не в їх розмаху суть,
Бо якщо буде стоять віл
На місці,
То його крила не понесуть.

ЗЕРНО І ПОЛОВА

Казав дід Онуфрій
(Це було вже дуже давно).
О, мудра сільська його
Щиросте:
– Викохуй, онуку, зерно –
Полова сама собі
Виросте...

ЧОРНЕ І БІЛЕ

Любилися чорне і біле,
Навіть зіграли весілля,
А як часу трохи
Збігло,
З того зробилося
Сіре.

КЛУБОК І НИТКА

Рішив клубок, без всякої моралі,
Без нитки проживать собі
Надалі...
Та й розмотався.
А мораль така:
Немає нитки, то
Нема й клубка.

КАЛИНОВИЙ ГАЙ

Колись хтось в ґрунт поклав
Калинове зернятко.
За рік, за два
Там виростло маленьке калинятко,
А потім гай калиновий
Там цвів,
Бо добре діло славиться
Початком.

ЗНАМЕНИТИЙ СТЕЦЬ

У міжгірським селі
Знаменитий був Стець –
Не їздець, не читець
Й не митець –
Знаменитий їдець.
Він вареників
Їв дві макітри всього
За годину.
Спав цілу добу,
Тобто і вночі, і у днину.
На городі до сапки
Шкутильгав
Довкола городу,
А до ложки –
Біг навпростець...

МІЖ ПОЧАТКОМ І КІНЦЕМ

Спитали мольфара,
Що жив під горою Ігрець:
– Скажіть, що важливіш –
Початок, чи кінець?
– Важливіше те,
Що було між кінцем і початком, –
Відповів той мольфар і
Мудрець.

ТУРБОТА

Хоча про це писати й неохота,
Та буде й про мишей
Тепер турбота,
Бо завхлібом
(Тут логіка проста) –
Призначено ката...

РЕКЛАМУВАЛА ТЕЛЕКОЗА

Рекламувала раз телекоза,
Що в котрійсь фірмі
Є така лоза,
Котру, якщо цап по кіло
Згриза,
То молока дає удвоє більше
Ніж коза.
Повірів рекламі дід Панас
І цілий стіг лози привіз за
Один раз.
Цап цілий стіг лози тієї
З'їв,
А дід ні краплі молока не надоїв...

Читайте, діду, книги
Там мудрість є така:
Не чекай від цапа молока...

СКАЗАВ ЛЮДИНІ ЧАС

Сказав людині час: «Я – руйнівник,
Але я і творець,
Безумець я, але я
І мудрець.
Я – твій слуга, але я
І твій пан.
Я – вчитель твій
І лікар твоїх ран».

МУХА НА ЗБОРАХ ВОЛІВ

Раз на зборах волів
Муха загула:
– Я повен віз й сама би
Потягла,
Якби мені дали в помічники
Вола.

ВИНЕН НЕ ЛИШЕ ПАВУК

Раз мухам так сказав
Розумний жук:
– О мухи спраглі до
Любовних мук!
О мухи спраглі до
Любовних злук!
Якщо ви вже попали
В павутину,
То винен в тому не лише
Павук.

ПЕНЬ

До суду позов на людей
У літній день
Подав трухлявий пень,
Мов, так і так: «Хто в ліс
Травою йде, мене
Обов'язково і штовхне
Ще й прокляне...
Хоч я не винен, що
Він чи вона
Тут спотикнулися об мене.
То не моя вина,
Що спотикнувшись, чи вона, чи він
Й одне чи два ребра собі
Зламали
Або розбив собі чоло.
А я при чім?
Клясти мене чого?
Я ж тихий непомітний.
Я того, хто впав,
Не зачіпав».

ЗІРНИЦІ СПАЛАХ

Зірниця в горах впала –
Тільки спалах,
Яскравий в небі спалах
Її тіла.
Та суть не в тому,
Що вона упала,
А в тому, що, як падала –
Летіла.

СМІХУ БІЛЬШЕ, ЯК ПІВМІХА

Красуня, що по імені
Анничка,
Зовсім не на сміх,
А щоби відрізнитись від усіх,
Червоним малювала собі ніс,
А не личко...
Тут сміху було більше,
Як пів міха:
Казали, що у місто
Цирк приїхав.

ЛИС ПРО ВОВКА

Було те вчора, чи було
Колись
Про вовка зле хотів сказати
Лис...
Та як побачив, то
Відразу змовк –
На поминках у зайця
Плакав вовк...

ПРО ХИТРИСТЬ ЛИСИЦІ

Про хитрість лисиці
Всі ми знаєм незгірш.
Здалось би та хитрість
Без міри.
Та видно, той був
Від лисиці хитріш,
Хто шапку носив
З її шкіри.

ПРО ЩАБЛІ

Ця байка, як всяка, наводить
На роздум,
Якщо для цього прикласти
Розум:
Стояла драбина приперта
До вишні.
Були в ній щаблі і найнищі,
Й найвищі.
Господар драбину ту
Перевернув,
Що сталося?
Певно, тут кожен збагнув...

ПЛАЗУВАВ

Ця байка ні, не про каліку
Пана.
І не про того,
Хто шкодує підошов.
Ця байка про того,
Хто за життя
Ніразу не падав,
Бо все життя своє
Він плазував – не йшов.

БЕРЕГИ

Була ріка
З такими берегами,
Що між собою стали ворогами.
Сварились: хто з них вищий,
А хто нижчий.
В кінці кінців
Один одного знищив...

Нема ні нижчого, ні вищого
Із них,
Лиш байка ця
Для роздумів сумних...

У ЛІСІ

Зустрів лісник у лісі
Чолов'ягу,
А як зустрів, звернув на то
Увагу,
Що той з сокирою був
Немалою,
А за плечима ще й
З пилою.
– Чого з такими інструментами
Ти в лісі, брате?
– Та он... придибав
Трохи ягід назбирати...

ЛОПУХ ТА РОЖА

Закохавсь лопух
В красиву рожу,
Сказавши:
 – Я без неї жить не зможу
Та й оженивсь на ній,
Але потому
Сам собі він того не пробачив,
Що колючок болючих
За красою тою
Не побачив...

У ПТАШИНІЙ ШКОЛІ

У пташиній школі номер три,
Чи номер два,
Де за директора була
Сова,
Там соловейка півень
Вчив співати.
Синичок вчила качка
Танцювати,
Але не лиш про них, читачу,
Байка ця.
Бо в школі тій була ще й
Стара курка,
Котра літати вчила
Горобця.

ХТО МУДРІШИЙ

Якось в одному й тому ж
Домі
Жили два тим чи тим
Лише відомі,
Чи, може, тим відомі були
Трішки,

Що любили той і той
Насмішки.
Один із них, що завше був
Веселим,
Як правило, любив сміятись
З себе,
А інший, той, що жив
Собі незгірш,
Як правило,
Любив сміятись з інших.
А ти, читачу, сам собі подумай –
Хто з них мудрий,
А хто – дурень?

ПОРАДА МУДРЕЦЯ

Прийшла до мудреця раз

Жінка молода:

– О мудра голово, у мене знов

Біда –

Мій чоловік вже третій рік,

Як змовк.

До мене не говорить,

Лиш гарчить, як вовк.

Скажи, мудрець, як маю поступати,

Щоб мир і спокій

Повернути до хати?

Мудрець на те сказав:

– Для того, щоби спокій мала

Ти весь вік

І щоби втихомирить

Його лють,

Щоб вовком не ставав

Твій чоловік,

То ти й сама

Лисичкою не будь!

ПРО СЛАВУ

В торговий дім,
Де продавалась слава,
Зайшла ще невідома поетеса
Клава:

– Мені потрібна, за гроші
Невеликі, слава...
– Вам як продати –
Вроздріб
Чи, можливо, оптом?

А Клава не моргнувши, навіть,
Оком,
Враз випалила:

– Краще оптом!
І щоби якнайдешевшою була,
Мої хороші...
– А в нас якнайдешевша
Продається за
Якнайбільші гроші.
Самі розумієте,
Дешева слава – дорого
Коштує...
І це не лише в нас.

ЩАСЛИВЦІ

Обнялись два мужі
При березневій зливі,
Хоч один одного не дуже-то
Любив,
Але в той день оба вони
Були щасливі –
Один від того, що знайшов він,
Інший – від того,
Що він загубив.

СКАРЖИЛАСЯ БДЖОЛА

Скаржилася раз бджолі
Бджола,
Котра під вечір з поля
Мед несла:
– Отак щодня – ще сонце
Не упало на росу,
А я уже із поля мед
Несу.
Натомлюся, бува, уже
І вранці.
Та хоч би хто подякував
Мені за працю.
Подяки – пасічникам, гроші й
Ордени.
Так, ніби мед збирали
Всі вони...

КІНЬ ТА ОСЕЛ

Сказав було ослові
Гордий кінь,
Що скинув з себе
Кляту обрукінь:
– Як то ти терпиш,
Хоч ти і не кінь,
Що ідуть на тобі усі,
Кому не лінь?
Я не терпів б ніколи
У житті,
Щоб всяк гойдався
В мене на хребті,
Бо в мене принципи такі.
Осел одразу відповів на те:
– У тебе правило, я знаю,
Золоте,
А мені... друже, правди
Діти ніде,
Усе одно, хто на мені
Їде...

ПОЧАТОК І КІНЕЦЬ

Сказав якось початкові

Кінець:

– Це я усього тут, на землі
Вінець,
Бо по мені оцінюється
Справа,
А після справи – ордени
І слава.
А ти, початок, що?
Чи був, а чи й не був.
Якщо про тебе й чув хто,
То вже на другий день
Забув.

Початок вислухав

Та й відповів кінцеві так:

– Ти ж, звісно, всіх завершень
Знак,
Але заслуга в тому
Не лишень твоя.
Бо... якби не я,
Тобто початок,
То звідки і взялась би й
Слава та твоя
І ордени,
І лавровий вінець?
Ти хоч про це подумав,
Зухвалистий
Кінець?

ПРИ СВІТЛІ ЛЮБОВІ

(ліричні твори)

Х Х
 Х

Народи мене, дощику, добрий
Із калини, з печальної долі,
Із учора, із завтра, із нині
У надії, у слові, в зернині.

Полюби мене, дощику, знову,
Мою вдачу вишнево-тернову.
Утвори з мене райдугу світлу.
Не розвій мою душу по вітру.

Народи мені, дощику, долю.
Не розкинь мої кості по полю.
Я не хочу родити кістками, –
А квітками, квітками, квітками.

МОЇ ВІРШІ

З чого ці вірші?
Із крайньої мітки!
Із музики сонця
І світла трави!
Вони – з потаємного
Того нізвідки,
Із миті, що крикне
В летінні: «Лови!»
Вони з кольорів
Сходу сонця й смеркання,
З долоньок дитячих,
Із того, що й світ.
Вони, мої вірші
З любові й чекання,
Із яблунь, що чують
В артеріях цвіт.
А ще з деревця,

Що упало додолу,
З метелика, що
Хтось в траві розтоптав.
Ті вірші зі стежки,
Що вийшла із дому
В густу завірюху
Осінніх отав.
А ще вони – з тиші
Жіночої ласки,
Із тріщин мозолистих
Батькових рук.
Ті вірші мої
З перемоги й поразки,
З поняття: нестримність,
Жадоба
І рух.

Х Х
 Х

Мені кажуть:
«Жити треба вміти
Так сприймати
І серцю все не треба,
Бо землі
Не зміниш тим орбіти,
Що добро
І зло вбираєш в себе...»
Що подію
Як мій світ вразливий,
Як я серця
Обкрадять не смію.
Як живу
На світі я,
Лиш тому,
Що жити не умію.

ГИЛЯ-ГИЛЯ, ЛІТА!

Гиля-гиля, літа!
Гиля, з літа ув осінь черлену!
Гиля, через дороги,
Через долю летіте, летіть!
Скоро небо дощами
Заснує в синьо-сизу пелену
Стане бабине літо
Заплітати в березову віть.
Ось ви вже летите
Через серпня межу голосисту.
Через душу благальну
Летите у рясні холоди.
То вже світить печально
Перший сум одлетілого листу...
Не кради в мене, осене,
Всього сонячного, не вкради!
Я ще в літа б побув.
Ще мені не наприкрилось в ньому.
Ще купальського зілля
Я не спив у лісах досхочу.
Ти хоч дай на дорогу
Ще луну од серпневого грому.
На прощання дай теплого
З голубиноного неба дощу!
Я ж – неначе чумак,
Що стоїть на широкій дорозі.
Невідомий той шлях,
Притомились в дорозі воли.
А на возі – сім райдуг
Та вітрів сім у мене на возі,
Та ще – мальв і гортензій,
Котрі зовсім недавно цвіли.
Ось і весь мій набуток.

Ось він весь перед чесним народом.
Не сховав я нічого
Ні за пазухою, ні в душі.
У життєвій ріці
Не було в мене рівного броду.
Все добро, що надбав, –
Ось ці зібрані в книжку вірші...
Гиля-гиля, літа, на отави,
На осінні озерця,
На тумани й негоду
Гиля-гиля, осінні літа!
Все багатство моє
Не у скринях тримаю, а в серці.
Добрим людям на щастя
Свій маєток я радо оддам.
Щоб ніхто не сказав:
«Все в дорозі розтринькав небога.
Свою душу і совість...»
Я нічого не віз на базар...
Та й не хочу нічого,
Лиш будь чесна, осіння дорого!
Щоб ніхто злого слова
Про дорогу оту не сказав.

ПОРІГ

Будь славен час,
Як предок мій з тополі
Собі поріг
У хаті змайстрував,
Щоби на нім
Сходились, наче долі,
Курні шляхи,
Якими мандрував.
Та клятим будь,
Коли на цім порозі

Чужих застигла
Пляма підошов.
Коли на нім
Зронились перші сльози,
І кат поріг
Святий цей перейшов.

ТОПОЛИНА КРИНИЦЯ

В люті наруги з темниці,
Суглей пробивши і рінь,
Сяяла пісня-криниця
З-під тополиних корінь.

Сяяла з терня й пшениці,
В голод і в пору щедрот.
Пив з тої пісні-криниці
Силу цілющу народ.

Пив – не дичавів у горі.
Пив і у неволі не чах.
Рани він піснею гоїв,
Сльози сушив на очах.

Мучений мій, але гордий
Рвався з-під глумства навал,
Він пережив люті орди,
Бо власну пісню співав.

Пісне – висока кринице,
Ніжна, весела й сумна,
Никне на віки все нице, –
Вічна твоя дивина.

КРОВАВІ БИНТИ

*Світлій пам'яті лікаря
ЯРОСЛАВА ХОМИНА*

О лікарю, серце
Не раз розривалось,
Упавши од болю
Не раз на кроваві бинти.
На власній Голгофі
Власноруч розп'ятий любов'ю,
Ти ліг під калину,
Щоби нею в цей світ знову прийти
Ти ліг під калину...
У птаха зломилися крила.
Бо ще Україна
В дощах голубих не цвіла,
Іще з-за лиману
Вона виглядала Ярила,
І сивий Славута
Шукав серед степу крила.
А хлопці вставали...
А хлопці вставали до бою.
Поранені хлопці
Горіли на світлі свічі...
А ти рятував їх,
Спасав їх од смерті та болю
В повстанських криївках,
В гуцульських домівках вночі.
Стояли смереки
У горах, неначе остроги.
А небо палало,
І сонце було голубе...
І хлопці стогнали...
А їх ампутовані ноги
Боліли ночами,
Боліли ночами тебе...

ВІТЕР

Ходить вітер русявий
По осінньому листі,
Де тополі у зорях,
Мов дівчата в намисті.
Ходить вітер та й ходить
Шелестить по вільшині.
То застогне у терні,
То заплаче в ожині...
Що ж ти, вітре, там ходиш
І по кому голосиш,
Пізнє листя, мов сльози,
По діброві розносиш:
 – Я – не вітер, я – діти,
Що родитись не встигли,
Від фашистської кулі
В лоні жінки застигли...
 – Я – неспівана пісня,
 – Я – неласкана ласка,
 – Неціловані губи,
 – Нерозказана казка.
 – Я – любов і розлука
Молодих і красивих,
Безнадійних у двадцять,
У сімнадцять вже сивих...
 – Я – Майданека сажа,
 – Я – дими Равенсбрюка.
 – Я – сльоза сиротинна.
І вдовина розпука.
 – Я не вітер, я – подих
Перед смертю останній
Тих, що звершили подвиг
І обелісками стали.

СПОВІДЬ

(вінок сонетів)

1.

Де білі арки наплете черемха,
Розпустить небо голубе крило,
Там світла голубого оберемки
Смереки принесуть мені в село.

І я прийду, як по канві зеленій,
По лугові, що весь у чебрецях,
На той поріг, де стрінуть мене няня,
Де пахне хата димом ялівця.

Тут сядемо і хліб розломим теплий,
На рушникові кольору суниць...
Я, мамо, як до зірки, мчав до тебе
На цей благословенний твій рушник.

Найкраща та картинка дорога
Де до води вербичка добіга.

2.

Де до води вербичка добіга –
Піду спитаю про своє дитинство:
В яких дощах, в яких воно снігах,
Куди його розбіглось товариство?

Чи юності моєї соловей
Іще живе в ліщині на зарінку.
І чи сусід Данило ще живе,
Що скрипку мав собі за рідну жінку.

Піду спитаю, може, скажеш ти,
Вербо моя, де ділася жар-пташка,
І кольорові в райдугу мости,
І ворожба на зорях і ромашках.

Зберу вас пам'яті зереночка-зеренка –
Там серцю радісно від спогаду і тремко.

3.

Там серцю радісно від спогаду і тремко,
Бо, пташка знов у рідному гнізді.
Ізнов гніздо те ти несеш, смереко,
Неначе долю, в щасті і в обіді.

Куди піду, ти всюди наді мною,
Моя сестричко, дівчинко в літах.
Стоїш собі і світиш сивиною.
Ровеснице, чекальнице свята.

Стоїш собі – лелеченят колишеш,
Верхів'я там сіяє у зорі...
Не хочу я нічого, хочу лише,
Щоб жили в світі вічно матері...

І щоб моя жила ще... Дорога
Мені – ця материнська райдуга...

4.

Мені – ця материнська райдуга,
Де ще летять з старої казки гуси,
Де на мітлі – над хатами – яга
І де Телесик в край свій повернувся.

Хоч в мене казки тої не було:
Сторінки казки тої вітер вирвав
І терен зірці обколов чоло,
Земля і небо – все було у вирвах...

І похитнувсь мій голубий вагон,
І розколело вибухом колеса,

І тиху казку розметав вогонь,
І не вернувся до мене вже Телесик...

І не вертався в дитинство мій Телесик.
У спогадах стою, як в синіх плесах...

5.
У спогадах стою, як в синіх плесах
За тридев'ять земель від юних літ.
Прийду у неминуче, як по лезі,
Загубиться колись тут і мій слід.

Лиш пам'ять не загубиться ніколи.
Від сина – до онука, як з зерна
Приходить на землі пшеничний колос
Так в покоління перейде вона.

Священна мить про добро і зло,
І про любов, і ненависть – священна...
Сьогодні у світлах моє село,
Колись безправне, злигодне, аж темне.

Ростуть на калачі нові хліба.
Із літа в осінь золота плавба.

6.
Із літа в осінь – золота плавба.
А ми вернімось ще туди, кохана,
Де білий пух розвіє нам верба,
Де місячний вітраж і тихий ганок.

Вернімося в потішний дощ зірок.
По бульбашках перебіжімо босі.
І як тоді не встигнім на урок,
Якого не забув я ще і досі...

В росі згорить, як перстень золотий,
Зелений місяць в голубому світлі.
І будем ми: і будем я і ти,
І більш нікого на усьому світі.

І як тоді, забувши мудрість речень,
Любове, ти схились мені на плечі...

7.
Любове, ти схились мені на плечі.
Як було б важко без твого плеча.
Пливемо в густий бузковий вечір
На сизу хвилю, на ясну печаль.

Один наш берег ледве видно з сині,
Другий, куди несе – в осінній млі.
Пливемо в човні з єдиним нашим сином,
А донька спить глибоко у землі...

Весною не судилось стати провесні...
Хитнуло човен громом серед хвиль...
Де був наш голубий, маленький пролісок,
Тепер лиш купка зломлених бадиль...

Не розцвіте вже квітка голуба...
На вересень схилилася журба...

8.
На вересень схилилася журба,
На вересень схилилася дорога.
Що наворожить там іще судьба?
Яка у ній печаль, яка тривога?..

Яка сльоза і усмішка буде?
На паморозь осінню не спішу ще.

І чим ти ближче, мій осінній день,
Тим літо я люблю напевно, дужче...

Ти осене, мене ще не мани!
Дозволь побути в айстрах цих ще днину.
Десь там далеко різьблені човни
Несуть мені від березня данину...

Дивися, як пливуть вони журливо
Човни дитинства – паперове диво...

9.
Човни дитинства – паперове диво –
На печених бобах та лободі.
Стояла хата під вербовим димом
Не на казкових ніжках – на біді.

Немов пустеля, скатерть жовто-біла,
Голодних звуків в казанку рої...
Що ти, війно, проклята наробила?
З дитинством що скоїла ти моїм?..

Лічилка – з гільз... А з бурячиння коржик.
Скакалка – дідів трісканий батіг...
Дрантиві капці – і по дві дірки кожний,
Куди зимою набивався сніг...

То пам'яті ідуть мої посли...
Як ми далеко в далеч запливали...

10.
Як ми далеко в далеч запливали,
Літа мої – мої дорослі діти!
Не перейняти на лету стріли.
Від часу нам нікуди не подітись.

Мене не смутить вересня межа,
І що громів відкотить колісниця.
Не жаль нічого, маму тільки жаль,
Що ось одсвітить, наче зоряниця...

І ні до кого буде вже прийти,
І сокровенне виповісти мамі,
Заблима тільки свічка самоти
У хаті з ялівцевими димами...

Невже підеш ти й лишиш мене одна,
Моя голубко золотисто-сива!

11.
Моя голубко золотисто-сива,
Молю тебе не йди іще, не йди
Поза зірки, поза тумани сизі,
Ще відтягни той чорний день біди...

Поколиши ще правнука малого,
На мальвах, як мене, поколиши.
Успієм ще на ту сумну дорогу,
Від рідного стола аж до шипшин...

То не по тебе, не по тебе, ненько,
Над хатою злетілись журавлі...
І ще не всі сказав тобі, старенька,
Слова оті найкращі на землі...

Коли, скажи, літа твої спливли?
Коли це ти зістарілась, коли?..

12.
Коли це ти зістарілась, коли?
Остання айстра відгорить і згасне...

Ми ж золотий вінок тобі сплели.
Дивись, який він журавлино-ясний...

І ти така в тім золотім вінку,
Як осінь і весела, і печальна...
Тебе запам'ятати б ось таку,
Як це сидиш у золоті вінчальнім.

Купається сльоза в гірких медах.
І правнучат зібралось на пів столу...
Не плач! Ти, мамо, – нині молода,
А біля тебе твій біліський голуб...

Цілую втому пізньої руки...
Черемха ронить в трави пелюстки.

13.
Черемха ронить в трави пелюстки,
Летять вони і як хвилини никнуть.
Мої до болю люблені стежки,
До вас ніколи я не зможу звикнуть...

Вас бачачи, хвилююсь, як хлопчак,
За кожен раз, коли іду цим лугом,
Мов десь тут жде смішне мене дівча,
Що стало за дружину, але другові...

Ніби десь тут, із-за кущів лози,
Ви збіжітесь на свист мій, друзі-хлопці,
І печені запахнуть гарбузи,
Як зірка хлюпне в роси на толоці.

Ніби дівчата наплетуть вінки...
Лягає пам'ять тихо у рядки...

14.

Лягає пам'ять тихо у рядки –
Усе моє, що ти судила, доле.
Та я із свого поля колоски не осквернив,
Знай: так вродило поле...

А так вродило, бо така судьба,
І ту судьбу не можна повторити...
Дорога в осінь – не лише журба,
Це час нового висівання жита...

І там за сумом вересня – весна,
Чиясь весна безумного цвітіння...
Лише не повторилася б війна,
Внучат не затопила в клетотіннях...

І світло голубе смерека,
Де білі арки наплете черемха.

15.

Де білі арки наплете черемха,
Де до води вербичка добіга
Там серцю радісно від спогаду і тремко.
Мені – ця материнська райдуга.

У спогадах стою, як в синіх плесах.
Із літа в осінь золота плавба.
Любове, ти схились мені на плечі,
На вересень схилилася журба...

Човни дитинства – паперове диво,
Як ми далеко в далеч запливали!
Моя голубко золотисто-сива,
Коли це ти зістарілась, коли?..

Черемха ронить в трави пелюстки –
Лягає пам'ять тихо у рядки...

Х Х
 Х

Я син синього вітру,
Що у безвісті блудить.
Я син Чорногори,
Що побралась з тим вітром колись.
Моє серце любить
Простір у грудях.
В моїм серці Черемош
Чорний і Білий злились.
Я подібний на вітер,
Є щось в мене і від Чорногори.
Від них моя вдача гуцула,
В лице зустрічати вітри.
В дні буденні й святошні,
В дні і радості й горя
Підійматись уверх
І дивитись лише догори.

КНЯЖ-ЗЕМЛЯ

І Княж-Земля, і Галич Золотий,
І храми пересвітяться з руїни.
Настане День – і упаде Батий,
І будуть дні русяві в Україні.

Постане Слово, Хліб і Рождество.
І Ліра Княж-Пору вославить знову.
І стане братства й миру торжество,
І син глухий почує рідну мову.

І вернеться Христос на наш поріг,
І суєта не виїсть більше очі.
І проти брата брат не скоїть гріх,
І син знайде хрести й могили Отчі.

І задзвенить Дніпро, як синій Дзвін,
І зорі сині понесе, як чари.
І буде Князь Любові! Буде він!
І одійдуть манкурти й яничари.

У МІСТІ ЛЕВІВ

Історії переплелось тут віття.
Землі говорить тут кожніська п'ядь.
У місті левів гомонять століття
Про вічність, про народ мій гомонять.

Зліта шпилів висока й горда тайна,
Людської мислі мудра висота.
Ось, камінь, котрий Гонту пам'ятає,
Хмельницького Богдана пам'ята.

Той замок ген – мов предок посивілий.
Внизу – різьби бароко й рококо.
Першодрукар там йде побронзовілий.
А тут колись ходив Іван Франко.

Шугають стрімко в небеса дзвіниці
Над містом мускулистим, як Антей.
Не раз тут прогриміли колісниці
Безславних і непрошених гостей.

В ці стіни татарва ломила списи,
І шляхта й біснувате плем'я орд.
Історія ганьбить їх довгий список.
Ганьбить їх волелюбний мій народ.

А місто це стоїть високе й мудре,
Де з нинішнім сплелася давнина.
Прислухайтесь: розкажуть древні мури
Про Гонту, про Франка і Галана.

ОСТАННЯ ТАРАСОВА НІЧ МАРЕННЯ

У вікнах криче чорний ворон ночі.
Він – чорний. Він стоїть, мов хрест, уже.
Нема надії... Вигорають очі...
Лиш ворон ночі свічку стереже...
Десь чути дзвони глибоко в проваллі,
Уже луна спливає навмання.
Горить стіна на жовтому овалі.
І сумно криче ночі вороння.
Так сумно криче у німу безодню,
Що аж в сльозах стоять зіниці свіч.
А дзвони, як в суботу великодню,
Пливуть по небі та падають у ніч.
Ген – біла хата, біла, мов палата...
Звідкіль вона спливла по вишняках?!
Нема нічого... Відпливла і хата...
Лиш тополятко плаче на руках...
Горить вода... Чи то Дунай широкий,
Чи то Дніпро?.. Степи пливуть за ним...
А за Дунаєм невеселі роки
Розбіглися туманом вороним...
А ворон пазур в серце запускає...
О, як пече сердешне!.. Як болить...
Пливе над головою милий Канів...
Але ж – ця стеля... Стеля – наче плить...
А ось там степ. А у степу могила.
На ній козак стоїть, ніби туман.
Гуляють запорожці – славна сила.
Гуляють байдаками за лиман...
А ген стоїть заплакане дівчатко.
Ярино, сестро, доленько гірка!
Чи – ти, чи то там квилить в небі чайка
Над морем волі-воленьки шука
Степи та села, та сумні тополі.
А на горі – хатиночка в саду...
Немає долі... Воля є в неволі...

Та горе похилилось на біду...
Червоний місяць... Боже... Він – кровавий.
Чого б се він? Хто шаблею проткнув?
Кого це там до скелі прикували?
Кого це там вкладають у труну?
О, як пече, о, як кричить стелина
І постіль біла, і зима пече...
Мій, соловейку, де твоя калина?
Нема, нема... У безвість утече...
А чорний ворон ночі лупа оком.
Внизу два сфінкси сплять, як два боги...
Із того боку – друзі, з того боку –
Царі й царята, й люті вороги...
Жаль: Україну більше не побачу,
Не втішу тих рабів малих німих.
І вже за них в неволі не поплачу,
Не помолюся в чужині за них...
Бо дзвін упав... Він тисне, тисне груди...
А друзі сплять в кімнаті, там, внизу...
Нехай посплять... Хай їх ніхто не будить...
Вони ще встигнуть на свою сльозу...
Тече вогонь. І плаче свічка ридма.
Згорає сніг. І сиплеться зола...
«Тут тінь чиясь... То, може, Катерина...
То Наймичка прощатися прийшла...
Ось встану... Тихо... Серце... Тихо... Може...»
Хитнулись стіни... Вікна потекли...
«Дай, Боже, сили... Силоньки дай, Боже...
Оксано, це ж бо ти виходиш з мли...
О, хоч би раз іще на Україну...
Поглянути – і вмерти... А то – ні...
Нема нічого... Видно, тут загину...
І крила тут складуть мої сумні...
Бо грають дзвони... О, як тяжко грають...
Де ділася свіча? Куди пішла?»
А сива хвиля човен забирає...
І з моря... Осипається... Зола...

ВРУБЕЛЬ

Здивовані очі, зіниці картин.
Казки промінчик в очах.
З власним крилятком один на один,
Судьби одинока свіча.
Лебідь-людина, серце-лебідь.
Криниця кольору – світ.
Як там живеться, художнику, в небі
Біля таких же свіч?
Демон – не демон – біль і щем.
Вітер зіниць несе.
Вище! По зорі! Ще! І ще!
Раз і назавжди, на все.
Зоряний замок. Засув, відкрийсь! –
Світла ж то, світла цвіте!
Колір крізь колір клекоче, горить.
Дмуха, метіллю мете.
Видумка – правда. Хтось зрозумів.
Хтось тільки рота скривив...
Холодно в долі, як узимі,
Твердне сніжинка крові.

Х Х
Х

Хтось кличе мене все.
Щодня мене кличе і кличе:
З трави і туману,
Із полум'я вічних вогнів.
То, наче говорить,
То дихає тепло в обличчя,
То вітром, то снігом,
То листям шепоче мені.
То ходить за мною,
Щоранку спішить до роботи,
Сіда до вечері,
Співає й сумує не раз.
І жде понеділка,
І жде вихідної суботи,
То час підганяє, як я,
То притримує час.
Це – пам'ять, я знаю,
Це пам'ять, мов ноша довічна.
То так вже судьбою
Судилось живому мені,
Щоб хтось там сльозою
Приходив до мене у вічі,
Отой, що й за мене
Поліг ув останній війні.

ДО ВЧИТЕЛЯ

Чого так швидко
Пада лист в саду?
Чого так швидко
Літо віддзвеніло?
Я – учень ваш –
Вже вчителем іду,
А в небі вашім
Вітер – білий-білий...
Чого так рано
Пада лист в саду?
Чого так швидко
Вчителі сивіють?
Ще ж вчора літо...
Яблуні в меду...
А нині – вітер
Листячко розвіяв.
Чого так швидко
Зірка догора,
Котра мені
З дитинства засвітилась?
А вже і в мене
Вчительства пора.
Зоря ж моя
На захід покотилась,
Чого так швидко?
На поріг зими
Учитель йде –
Чоло, мов сиві кручі...
О сивина!
А може, винні й ми
В тій сивині –
Його вчорашні учні?..

ПЕРШИЙ ВІРШ

Мій перший вірш
Був жменькою колосся,
Яке весь день
Збирав я на стерні.
Тоді мені,
Маленькому, здалося, –
Що я – не я,
А жайвір в вишині.
Як колоски ті
Лоскотали шию,
І неба сонця
Всипало на чуб,
Тоді злітав я
Високо душею:
Потрібність мною
Вдіяного вчув.
Мене хвалили
Люди-односельці,
І мати цілувала в небесах
Той перший вірш
Я записав у серці,
І більш ніде
Його не записав.
І аж тепер,
Крізь років стоголося
Озвався він
І нагадав мені,
Щоб я в поезії
Шукав свого колосся,
Щоб вибирав
Його з-поміж стерні...

Х Х
 Х

Не ітиму у найми до моди
По далекім заморськім краю.
Не шукаю чужинської вроди,
Коли маю я вроду свою.
У чужі полотняники сині
Не вдягнути ніколи душі...
Свій їм хліб на своїй Батьківщині,
По заморські не йду
Кукиші.
Мені – пісня, що виніс із хати,
Котра вічно білітиме в світ.
А ти виший вишиванку, мати,
І у хрестик – калиновий цвіт.
Що моє, те моє і ніколи
Не зміню
На чужі мідяки
Мову рідну, що з рідної школи,
Весь Бродвей –
На хатні сволоки...
Що моє, те моє до краплини:
Недостатки й достатку вінець.
Не міняю сорочку з калини
Я на джинсовий
Модний рубець...

КІМНАТНІЙ КВІТЦІ

У хаті
Примостився біля вікон
Вазон зелений
Посеред зими.
А я подумав:
Ти прожив чверть віку,
Що спробував
Зеленими грудьми?
Тобі давали
Теплої водички
Коріння грів
Тепленький перегній,
Але на вітер
Попадись без звички –
І хрусне стан твій,
Зсохнувши на пні.
То що ти варт,
Кімнатна квола квітко,
В тобі ні каплі
Меду, ні вина!
Тобі не пити
Сині роси влітку,
Тобі не знати,
Що таке весна.
Отак колись
Зів'яне листя марно,
І що з того, що ти колись цвіла,
Хоч скаже хтось,
Що ти собою гарна,
Та плід який
На світ ти принесла?

ПЛИВУ ПО МОРІ РОЗДУМІВ

Бездоння світла дикого
І – хрест
Зорі осінньої
У Рибниці
Застромленій...
Сную думки.
Обмотую чоло
Нитками довгими,
Щоб не заснула піч...
І спотикаюся
Об власну тінь,
Вірніш – не тінь,
А все
Довкола неї...
Мій час іде
На Чорногорі...
Я
Не дожену його,
Я надто вже
Стомився доганяти...
Наздоганявся!
Переганяв, казали америк...
Нарешті зрозумів,
Що час – не я,
І навіть – не вони,
Що час – для часу,
Немає йому діла
До нас,
До війн,
До катастроф,
До того, що я думаю про нього...
На столику –
Оранжевий портрет.
О Господи!

Я теж був помаранчем!
А хто відкрив Америку?
Хусейн?
Америка у Косові?
Злодії!
Я – не суддя.
Я – кароокий суд
Над злиднями,
Нікчемністю,
Над лжею...
Живе
Під синім морем
Україна...
А де вона...
А де вона?
А де в цю ніч вона?
У Косові?
У Жаб'ю?
У Брюсселі?
Чи, може, у Торонто?
У Донецькому кафе?..
Хай буде так...
Ні!
Хай так не буде!
Бо є ця ніч,
І ця безодня світла,
І дзвін дощу,
І я – не сон-трава...
«Шукай себе – наказує трава,
І карий терн,
І дощ...
Шукай себе!
І Україну...
Серед європ і азій,
І хрестів
Могил стрілецьких...

Шукай себе!»
А за вікном – чебрець
І кров калин...
Телеекран
Чужинами вдавився...
Де Україна?
В келихові бренді?
На іглі дурману?
В їдлі і питті?
Чи в бюлетені,
Що опустиш завтра в урну?
Питаю: «Де?»
«Сховалась в помаранч?
У саркофаг Чорнобиля
Сховалась?
В очах сліпих дітей?
В задумках недругів?»
А ніч пряде
Нитки вогню тривожного
А, може, й я
Так спрядений тоді,
Як мама моя пряжу пряла
При каганці,
Далекого 1934-го...
Але – телеекран
І кров, і місиво биків...
Биків й людей!
О, все земна коридо!
А де Чурай Маруся?
Де вона в цю ніч?
В Іспанії?!
В Євроазії?!
О Господи,
Єрусалиме!
Святая земле!
Де моя Україна?..

Х Х
 Х

Де ти, радосте, де
Може, в хлібі гливкім, як земля?
Може, в білій сорочці,
Може, в рідній біленій хаті?
Може, в першому крикові,
Що у світ викрикало маля?
Може, в рідних долонях,
Що назустріч протягує матір?
Може, радосте ти,
Десь у пролісках рідного краю?
Чи в блакиті зірниць,
Що зустріню колись навесні?
Грайте радість, фанфари,
Най від радості я умираю,
Бо горя на долю і так
Припало багато мені!

Х Х
 Х

Гарячий клубок
Серця, чую, по ниточці рветься.
Хто ті нитки пов'яже,
Зробить дратву з них часу під стать?!
Ви не вірте мені,
Як скажу, що прекрасно живеться!
Ви не вірте, бо то, то –
Лише показна благодать.
Біль візьму та й посиплю
Золотими крупками усмішки –
Мов – чудово живу:
Є і хліб, і до хліба – вода.
Приміський є автобус,
І внуча в дитсадок не йде пішки...
Та не вірте мені,
Що мене
Обминає біда!
Я прекрасно живу
Серед дужих, безликих, байдужих,
Серед вірно невірних,
І стославних, порожньо-пустих.
Тож і сміхом й сльозою
Виринаю малі їхні душі,
Світ близький і далекий
Щоб у ниточках серця не стих.

Х Х
 Х

Зозулино-зозуле,
По калиновім мості
Приходи у неділю
В нашу хату у гості.
Напечу тобі з медом
Золотеньких горішків.
Приходи у неділю
В гості, пташко,
Хоч трішки!
Я новенькі-новенькі
Чобітки тобі вшию.
І насилю коралі
На тонку твою шию.
Ще й пшениці насію
На листок яворовий
Буде празник зозулин,
Буде спів кольоровий.
Посаджу тебе в хаті
За столи ясенові.
І тебе, як царівну,
Пошаную в обнові.
І на скрипці заграю
В п'ять тоненьких рядочків,
Лиш накуй моїй ненці
Ще хоч кілька
Годочків.

ЧЕРВОНИЙ ЛЕЛЕКА

Червоний лелека
У сни прилітає, –
Червоний лелека
Усе пам'ятає...
Себе в його бачу
Червоному оці,
В гарячці, неначе
В вогненній сорочці.
Ні хліба, ні солі
Не зичим, ні лою.
Горю за червоною
Й сизою млою.
Палить мене постіль
Солом'яна знизу,
Хоч піч й простудилась
Від мокрого хмизу.
І посеред снігу
Червоний лелека
Усю ніч ллє воду
З червоного глека...
Я знати не знаю,
Що геть догораю,
Що смерть на запічку
Сидить собі скраю.
Що в нас на присілку
Безлюдно і тихо:
Присілок палає
У полум'ї тифу.
А там за горою
Війна ще клекоче, –
Вона відступати на захід
Не хоче,
Трима весь присілок

За серце й за скроні,
З-за гір присилає
Листи похоронні...
Я того не знаю,
Горю-догораю,
А смерть вже й на ліжку
Сидить собі скраю.
І клаца зап'ястям
Аж чути знадвору:
На жертву чекає
Маленьку і хвору...
... Ми будем потому
Літатъ ластівками, –
Святу Перемогу
Вбирати квітками.
В лице помарніле
Її цілувати,
Їй сльози втирати,
Як хліб, шанувати,
Ми виживем чудом,
А, може, й не чудом.
І все у нас буде,
Щасливі ми будем.
Та буде летіти
З дитинства, здалека
У сни наші сиві
Червоний лелека...

ЩОБ БУЛИ ЛЕБЕДІ

Я хочу так,
Щоб завжди були вишні,
І завжди лебеді
Над хатами пливли.
І жниварі,
Щоб у поле вийшли,
І діти в школу
Ранками ішли.

Я хочу так,
Щоб під Молочним Шляхом,
Завжди людські
Почути голоси.
Щоб сонце
Золотим злітало птахом,
І ноги йшли
В коштовностях роси.

І щоб був я,
І ти,
Щоб було все:
І птиці, і смереки.
І сина щоб
В колиску принесли.
І щоб пливли
Над хатами лелеки,
І лебеді
Над вишнями пливли.

ДОЛЕ!

Дякую красно,
Доле, за небо,
За землю,
За річку,
За вишню в саду...
Легкої удачі
Не дай,
Бо не треба,
Не дай, бо інакше
Себе обкраду.

Дай хліба черствого
Човна дай і весла!
Важкі, але чесні
Зроди врожаї!..
Я знаю,
Ти, доле, –
Не манна небесна.
Важкі й небезпечні
Пороги твої...

УКРАЇНА

Україна
Прикута
До неба
Зірками.
Півмісяць –
Жар-птаха крило.
Живе тут народ!
Не народ – ломикамінь,
Бандура
Стікає струмками
В Дніпро.
То правда:
Вкраїна моя –
Не Росія.
Українець
Не стане ніколи
Хохлом...
Лиш довго
Щось ми
Зачекались
Месії,
І Ангела
З білим крилом...

Х Х
 Х

Тут скриня бабина,
Як талісман весільний.
В ній таємниці
Бабині живуть.
І нафталіном
Дихає повільно
Її кожуха
Сива каламуть.
А поруч,
На транзисторних
Долонях
Мій телевізор
Гучно ожива.
І час вперед біжить
На синіх конях –
Й натягнута у нього
Тятива.
Десь півні сплять
На рушниках крилаті.
І хата в ніч
Вдивляється з повік.
Старе й нове
Зустрілися у хаті:
Ця скриня бабина
І реактивний вік...

МОЄ НІЧНЕ КІНО ПРО МИНУЛЕ

Заплющить хата очі і тоді
Усе моє прийде назад до мене –
Моє важке, сумне моє не з медом,
Замішане на сизій лободі.

Поснуть одвірки й материна піч,
Що на борщі з кропив була ласкава,
Та, що теплом вербовим нас ласкала,
На плечі глинні брала кожну ніч.

Дослухаю, як черінь домовчить,
Як телевізор охолодить очі –
На сорок літ вернусь на крилах ночі,
І пам'ять знову більно заячить.

Підуть за плугом зморені жінки
По весняній, по мокрій, темній груді,
І їм шлея намуля за день груди,
Зігне удвоє до солоних скиб.

Піду до школи в квітні перший раз,
(бо босому не холодно аж в квітню)...
Бо чоботи на всіх узяти звідки?..
Бо постолі одні – на троє нас.

Під кужелем постогне п'ятірня,
Стече між пальців нитка в веретено.
Від каганця, що був на очі темним –
Напевно, сто кілометрів до дня...

Вертається ще й досі в мої сни
Дорога та, не мощена зірками,
Де пальці ніг читали кожен камінь,
До крові знали кожного вони...

Х Х
 Х

Батьківський стіл...
Посидьмо, брате, трішки:
Ти чуєш – хлібом
Рідним сяє він...
Десь тут дитинство
Наше ходить пішки,
Десь тут дитинство
Між цих теплих стін...
Яловий стіл...
На ньому руки мами,
Як правда, чисті,
І, як хліб, святі.
Так добре тут сидіть
Під рушниками,
Після важкої
Довгої путі...
Старий наш стіл –
Родинне тихе світло.
Нам знов кулеша
Сонячно пашить.
Лише один тут
Вогник вже не світить,
І ложка татова
Незаймана лежить...

МАНДРУЮЧИ ПО ОСІННЬОМУ ЦВИНТАРІ

Ген та тополя –
Мамина, то – мама.
А татів тато –
Мальвами цвіте...
А прадід –
Глодом
У густих туманах
В траву роняє
Листя золоте.
«Як ти живеш?» –
Пита мене барвінок –
Щонаймолодший
Дядько мій
Василь.
Він дивиться
Тепер з небесних вікон,
Що діє на землі тут
Братів син.
Тополя шепче:
«Як ся маєш, внуку?
Чи не забув ще ти
Свій рідний рід...»
Барвінок
Простягнув зелену руку,
Вчепився за рукав
Осіній глід.
«Не забувай смерекову
Криницю,
Та людям хліб
І світло при вікні.
Ти пісню нашу,
Мов свою зіницю,

Обережи!» –
Говорить глід мені.
Тополя каже: «Приходи частіше!..
Без пам'яті –
Ніхто у світі ти.
В людини мусить бути
Те найсвятіше,
Куди
Їй необхідно все прийти».
Тополю слухав
Цвинтарну розлогу
І айстру – теж
Та й так казав:
«Простіть!
Що внука
Не навчив співати
Тієї пісні,
Котру знали ви,
Тієї, що колись
Для мене мати
Стелила,
Наче м'ятної трави.
Простіть, що я
Міську обрав квартиру
(мов од землі
навмисне утікав)
Узявши хліба
В мамину
Хустину,
Десь щастя
По світах
Собі шукав...»

ВЕРБИ ДИТИНСТВА

Привіт, вербо
Далекого дитинства,
З дорослих літ
Привіт тобі, привіт!
А де твоє
Хлоп'яче товариство,
В яких вагонах
Виїхало в світ?..

В яких човнах?..
Зібратися колись тут,
Усім як є
Над берегом ріки.
Й на цій вербі,
Як в маминій колисці,
Дитинства теплі
Позбирають зірки...

ВИШНЯ НАД ВІКНОМ

Хато із карими вікнами,
З сизими крилами даху,
Скромна моя, непримітна
Зоряно-сонячна птахо.

Бита дощами й снігами,
Осіллю мита й весною.
Стріляна ти ворогами,
Палена сто раз війською.

З-поміж купальського зілля
Виросла обіч дороги
На похорони й весілля,
На мої втіхи й тривоги.

Щирий і рідний загітку,
Правдо у світі найвища!
Хилить над вікнами вітку
В білому мареві вишня.

Хато, оспівана в пісні,
Внукам розказана в казці,
Стіни полуцились пізні
Кольору цвіту акацій.

Сизими крилами даху
Сіла у пил придорожній
Ти, наче мати, край шляху
Стала в задумі тривожній.

Х Х
 Х

Колисає місяць білу хату,
Що стоїть високо на горбі.
А в тій хаті добра моя матір
Стала у чеканні і журбі.

Там у рамі різьбленій віконній
Не зоря завжди мені сія,
То в вікні, неначе на іконі,
Стала рідна матінка моя.

Помолюсь на руки її чорні,
На важкі, потомлені, старі,
Що в житті крутили ціпи й жорна,
Що трудились в ланці дозорі.

Помолюсь на пальці, що напрулись,
За весь вік напорпались землі,
Налатались латок і направились,
Як були ще зовсім ми малі.

Помолюсь на зморшки довкруг рота,
На в хустину, сховане чоло
І на серце в лагідних щедротах,
І на ласку й мамине тепло.

Поринає місяць за Карпати.
Біла хата світить на горбі.
Там в вікні, мов на іконі – мати
В сивині, в чеканні і в журбі.

КОЛИСКОВА

Настелю сон-трави
І зірок полохливих в колиску.
І за ручки маленькі
Казок приведу диво-світ.
Люлі-люлі, мій синку,
Моя пісне любисткова.
Спи, дитино, засни,
Сподівань моїх цвіт.
А я нанесу
Тобі поля замріяну хвилю.
І присплю оте лихо,
Що десь ходить рябе.
Люлі-люлі, я ще
Тобі неба прихилю,
Щоб зорі, дитино,
Покохали тебе.
Щоби крильця мужніли
В твоїх лебедів синіх,
Щоб в житті їх ніколи
Не здолав вітровій.
І, як руки мої,
Синку, впадуть безсилі,
Щоб ти взяв у свої
Недомріяних мрій.

ВНУЧКА ОЛЕНКА

Цвіркун вечоровий
Смичок каніфоллю намаже.
А промінь у квітці,
Неначе в колисці, засне.
Зоря задрімає
Десть там під перинкою хмари
І вечір розчеше знов
Місячне світло ляне.
Оленчині руки
Наповняться теплою ватою,
На білій подушці
Крильцятами стихнуть вони.
Івасик-Телесик
Летітиме знову над хатою,
З вечірньої казки
Летітимуть гуси у сні.
Ті гуси Оленку
Візьмуть у далеку країну,
Де гноми царюють,
Дюймовочка в білім кружля.
А небо обронить
Опівнічну тиху пір'їну,
На крилах жар-птиці
Гойднеться дитяча земля.
Лише б не здригнувся
Той сон від шуги-колісниці,
Лише би жар-птиці
Не впало в безодню крило...
Спить внучка Оленка
І казка вечірня їй сниться.
А в мене тривога
За сон той ляга на чоло...

ГРЯДКА

В грядці співають про мою маму
Кріп і петрушка, сонях і мальва,
Їм допомагають айстри і маки,
І конюшини білої хмара.

Мама в тій пісні любить стояти.
Мама в тій пісні вміє побути,
Мов серед хору, посеред м'яти,
Мов серед пісні, посеред рути.

Сонце обійде лагідну землю.
Роси обмиють голос любистку...
Мама щоранку йде поміж зелень,
Щоби ті квіти в грядці любити.

Руки пенсійні винесуть відра,
Грядка від роду стане весела.
Подиригує сапкою квітам,
Із поливалки пустить веселку.

І заспівають петрушка і мальва,
І заспіває сонях і м'ята.
І у тій пісні – стомлена мама
Посеред грядки, мов серед свята.

МАМИНІ РУКИ

Дві руки,
Як дві птиці,
Від ранку по хаті.
За ними ледве
Встигає матір.
Пурхнуть до кухні:
Над борщем,
Над кулешем.
А потім – надвір
І бігом до колешні.
А потім на грудці
Онучці під льолю.
А потім збирати
Жуків в бараболі.
А потім ще треба
Устигнути зранку
Іти на роботу
У поле, у ланку.
А потім, а потім...
Як вернуться з поля,
Зберуть всю сім'ю
На вечерю до столу.
І всіх нагодують,
І спати покладуть,
І ніжно онукам
Голівки поглядять.
І самі б спочили,
І самі б упали,
Бо вже наробились
На світі немало,
Та лиш, як до півночі
Лишиться трішки,
Дві стомлені птиці

Упадуть на ліжко.
На маминих грудях,
Ніби дві голубки,
По п'ятеро крилець
Згорнулися докупки.

ВТОМА

Втомився вечір
І сперся крилами
На рамена ночі.
Втомилося небо
І сонцю заплющило очі.
Втомився вечір,
Позіхнув
І стих до завтра.
А в печі маминій
Втомилася ватра...
Ще лиш погляд мій гріється
На червоних полінах...
Потомилися
Руки мамині
І поснули, як діти,
На колінах...

ТАКА ВОНА

Усіх розсудить
І усіх розрадить,
І власний біль
Сховає від усіх...
А на чиюсь біду
Прийде одразу.
Й останній раз
Простить нам
Сотий гріх...
Така вона –
Проста і справедлива.
Така, що й слів
Напевно не знайти...
У праці чесна,
В горі терпелива.
І як голубка –
Повна доброти.
Така вона...
Її не оспівати.
І не зрівнять
Ні з чим її... Вона –
Розрадниця,
Порадниця
І мати.
Як світ – одна,
Як сонечко – одна...

РІДНЯ

З квітки на квітку
Перелітаю.
«Хто ти? Ну, хто ти?» –
Квіти питають.
Тепла галузка –
Ось її дотик.
«Хто ти?» – вербовий
Вимовить котик.
Пролісок вийде
Сонця напитись,
«Хто ти?» – здивовано
В мене запитує.
Вітер питає,
Травичка й ожинник:
«Хто ти? Ну, хто ти?
Чуєш? Скажи нам!...»
І відповім я
Травам і птицям,
В небі журавкам,
В лісі суніцям:
«Ми, на землі цій
З вами – родина.
Квітка – я, пташка – я,
Звуся людина».

ПРИСТРАСТЬ

Воно в мені,
Воно назавжди, мабуть,
Оте бажання
Дива і тепла.
Мені колись
Його гуцулка-мама
Із материнським
Молоком дала.
Живе відтоді
Спрага барв і звуків,
Потреба крил,
Здійнятих до небес.
Гуцул я,
А в гуцулів здатні руки
Ловить все
Синю ластівку чудес.
Це – труд, а не
Жага хотінь одвести душу.
Це ноша, котру
Важко я несучу.
Серед краси живучи
Сам вже мушу
Творить
Своєю працею красу.
Воно довіку
Править буде мною
Це спалююче чудо
Творчих мук,
Чи пензлем,
Чи різцем,
А чи струною –
Чи полум'ям
Розпалених рук.

Це – доля.
Це, зрештою, совість,
Це пристрасті нашестя вогняне,
Якщо, хоч день не дихав я красою,
То – я не жив. То – не було мене.

ЖАР-НЕБО

Жар-небо – палаюча птиця.
Десь там тріска сонця стліва.
О, як же мені надивиться
На вас, надвечірні дива?!

Гублюся в густім шумовинні
Дерев і трави, і квіток –
О, як ми любити повинні
Святий материнський куток!

Душа жебонить, наче річка
Тут світ весь, здається, зійшовсь...
Прив'язаність, скажете, звичка.
Невимовно більше це щось...

Де райдуги вигнуть перила,
Не все і збагнеться, либонь.
А все ж: де є в світі мірило,
Щоб ним виміряти любов...

Сягаю руками за віти,
По місяцю пальцем воджу...
Свою треба землю любити,
Аби полюбити чужу...

ПРИ СВІТЛІ ЛЮБОВІ

При світлі любові
Побути, побуть.
При світлові тому
Ніколи не впасти.
В любові ти, мудрість,
Людська моя суть
І доля моя,
І людське моє щастя.
Так доля навчала,
Мій дух так велів.
Так з приказки знаю
Твої, народе:
Любов – не набір
Красно мовлених слів,
Любов – то високе,
Прекрасне і горде.
Ніщо мене, знаю,
Не зломить уже,
Ніщо: ні біда,
Ні смертельна завія.
Любов мене завжди
І скрізь збереже.
Я зможу все з нею,
Все з нею зумію.
Із нею лягають
До людства мости.
Тож благословляю нею
Світ цей на щастя.
При світлі любові
Так мудро іти,
При світлові тому
Ніколи не впасти.

Х Х
 Х

*Ой не той-то гуцул, брате,
котрий згуцулився,
але той лиш гуцул справжній,
що в горах родився...*

(З народної пісні)

Я не згуцулився,
Тут я народився:
Із гірського дзвону,
Із купальських зіль.
І зеленим хмелем
Попід стелю вився,
І доріс до птаха,
До гучних весіль.

На чотири боки
Витесана хата.
Її вікна нові
В веснянім вінку...
Тут могила діда
І колиска тата,
Що усе узріли
На своїм віку...

Тут мої любистки,
Любощі – суніці.
І юнацьких весел
Голосне крило.
Тут мої барвінки
І мої криниці,
Й мами сиве сонце
Щедре, як тепло.

ГУЦУЛЬЩИНІ

Гуцульщино, пошли мені снаги
І дням моїм не дай вже супокою!
Посій мене любистком над рікою!
І сонця дай, і спраги, і жаги!

Травинка я твоя, я – твій листок.
Без тебе не рости мені, не бути,
На цій землі я – свій, мов кущик рути.
Твоїх джерел пізнав святий ковток.

Бо я – чебрець твій, папоротник твій.
З води твоєї зріс, з твоєї глини.
Горять твої дві голубі перлини –
Любов і віра – у душі моїй.

З соплчиного звуку, може, в світ
Прийшов я, щоб для тебе заспівати.
Твою зорю явила мені мати,
Та й залишила, наче заповіт.

Не соловей я – лісове пташа,
Таке собі, немов зозуля, сиве.
Співаю, бо мовчать мені не сила,
Бо співом переповнена душа.

ЧИМ ТЕБЕ НАМАЛЮВАТИ?..

– О Маріє-Верховинко,
Молода гуцульська мати,
Ти повідай, ти скажи-но,
Чим тебе намалювати?..

– Намалюйте мої очі
Синім світлом, синім вітром,
Намалюйте мою вроду
Ярим цвітом, первоцвітом.
А мале моє дитятко
Намалюйте сонцем раннім,
А голівоньку-русявку
Ніжним запахом герані.
Музика віолончелі,
Скрипки звуки,
Скрипки звуки.
А ви музикою тою
Намалюйте мої руки.
Назбирайте на Купала
Цвіту папороті зночі –
Намалюйте дивним зіллям
І дива мої жіночі.
А ще тіло намалюйте
Пелюстками білих лілій.
Намалюйте мою душу
Переливом тонких ліній...

Х Х
 Х

Сплелись два віночки,
Оба з любизілля.
Цимбали пливуть
На плаї.
У горах Карпатах
Гуцульські весілля, –
З калини п'ють мед
Солов'ї.

Х Х
 Х

За горою гора Чорногора.
За горою пливуть небеса.
А там місяць всю ніч небо оре,
Насіва золотого вівса.

А калина п'є воду з криниці,
Рідну землю колише в зорі.
Як три дзвони вгорі на дзвіниці,
Три смереки стоять на горі.

Зозулині стежки біля хати.
Яворові у небо мости...
Можна кращої долі шукати,
Землю кращу, як ця, не знайти.

Все тут чисте, моє і прозоре, –
Від дитинства і до сивини.
Бачив різні на світі я гори,
А вертавсь до своїх з далини.

Бо нема в світі рути ні м'яти,
Як ота, де смерековий тин.
Рідний край він один, наче мати,
Він, як сонце, на світі один.

ТАНЦЮЮЧИ «ГУЦУЛКУ»

Цимбали розбризкають
Срібні зернини.
Сопілка розіллє
Солодкі меди...
Цей танець із вітру,
З квіток полонини.
Цей танець, мов іскри
Гірської води.
Метелиця барв
Перейма уже подих.
У «чортовім» колесі
Стрімко лечу.
О серця кружляння!
О радості подив!
Вогненного птаха
В собі я відчув!
Лий в п'яти вогню
Відчайдушна сопілко!
Цимбали, набризкайте
Срібних щедрот!
Задихалось слово,
Як в колесі білка.
О ти, навіжений цей
Коловорот!
Дрібні, наче мак,
Золоті перебори.
О, де?.. Хто тримає
Шалене кермо?!
Злітає жар-танець
Як птах, понад гори
І ми на крилі його
В ніч летимо.

Х Х
 Х

Мені гори дали
Вдачу синю
Та смерекову вроду.
Я син отої черемшини,
Що стала біля броду.
Мій вуйко – вітер,
Що звінчався
З Говерлою-горою.
Я з потічка,
Мабуть, почався
Весняною порою.
Мене малого колисали
Смереки на раменах.
І пісню сестроньки співали, –
Сумні квітки ромена.
А Черемош, мій дід гордливий,
Казок навчив казати.
Дивитись в небо
Вчили сливи,
Що знялись вище хати.
А едельвейси
Вели в гори,
Кохати научали.
І на високій
Чорногорі
З зірницею звінчали.
І скільки тут рідні моєї,
Як вибіжу на звори...
Я син, я внук
Краси цієї,
Що звуть
Карпатські гори.

Х Х
 Х

Рідні гори мої,
Рідні звори мої,
Це із ваших криниць
Воду п'ють солов'ї.

Це із ваших вершин
Краще бачиться світ,
Це із ваших висот
Починаю політ.

Рідні гори мої,
Ви – земля відчайдух,
Ви – сваволя стихій
І нескорений дух.

Чую клич полонин
Кличе вранішній ліс
Рідні гори мої,
Я люблю вас до сліз.

Тут летять небеса,
Коли грають вітри,
Тут безмежна краса,
Мені видно з гори.

Рідні гори мої,
Смеречина і мох,
Краще вас лише рай,
Вище вас лише Бог.

КОСІВСЬКИЙ ЯРМАРОК

Косівський ярмарок
Мого дитинства –
Яблуку впасти
Ніде у ньому.
Скільки було там
Всякого дивства
Серед майдану
В затінку дому.
Там для дорослих
І для малечі
Мило вертівся,
Мов козарлюга,
Розчервонілий
Глиняний глечик –
Аж над юрбою
Грала пилюга.
Там між цибулями
І гладунцями –
Бочки й колеса,
Гралі і миски.
І танцював там
Дід з горобцями
Під щирий регіт,
Гамір і виски.
О все там було:
Віск і насіння,
Півники з сиру,
Знесені з Жаб'я.
Бравий точильник
Іскри там сіяв:
«Сміх підгострити
Хто ще бажає?!»
Лірник легенду

Там з Красноїлля
Вносив на струнах
Сивих, як гори.
Поруч – циганка
Приворот-зіллям
Всіх рятувала
Від блох і від горя.
Зілля – від чарів
І від любові.
Зілля від мавок
І від коханок...
Діжі кленові,
Виля вербові –
Все сюди зносив
В середу ранок...
Грав кольорами
Тин кольоровий –
З килимів,
З ліжників,
З фарб Яворова.
Тут продавався
Жарт на здоров'я
І середа
Була вся кольорова...
Скільки ж я скарбу
Мав дорогого!
Ніс повне серце
З ярмарку того
Музики й сонця,
Світла надовго.
Скажете: все це
Згадки не варте.
Скажете: все то
Дим ностальгії...
Та не йду нині
Ярмаркувати,

Бо там точильник
Іскри не сіє.
І кольорами
Тин той не сяє.
Лірник на сльози
Душу не кличе.
Тут продається
Хрін нині з салом,
Ложки – неначе
Вгодовані лиця...
Скрипка не ходить
В зоряних звуках.
Згасла легенда,
Згасло повір'я.
Що ж про той ярмарок
Казочку внукам
Завтра розкажу, –
Може, повірять...

НІЧ

Як вдивишся – і не пливе,
Не шепче річка у долині.
В лугах притихне соловей.
Присяде місяць на воринні.
І ти не ти, і ніч не ніч,
Лиш тіні хтось ледь-ледь ворушить.
І заведе хтось тиху річ,
Нічний закон оцей порушить:
«Шу-шу, шу-шу, шу-шу, шу-шу, –
Шепне в лугах понад рікою. –
Заворожу, заколишу,
Засну на рано з осокою»...
А в ніч падуть, падуть зірки
І спить село, ніби в колиці.
А он русалки із ріки
Біжать на трави росянисті
Ловити папоротній цвіт
І в коси зорі заплітати,
І кожній свій, і кожній свій
Той цвіт у травах відшукати.
Той любий цвіт дівочих літ...
А річка стихла у долині.
Втікає північ від воріт
І висне місяць на воринні.

ДВЕРІ В НЕБО

Прочинімо двері в небо:
По зорі пройтися пішки,
Бо в людини є потреба
Забігати в небо трішки.

Ми поважні стали надто
У глобальних, у дрібницях
Розучились доганяти
На крайнебі зоряницю.

І ловити дощ, як диво,
Рос збирати діаманти.
І, начитаним, нам дивно,
Що у лісі ходять мавки.

Дітям казку призабули,
Нащо видумки ті власне!?
Краще купим з маком бублик
І дамо їм своєчасно.

Добрі гноми, добрі жарти.
Хто здивує вже дивами –
Не завадить полежати
По вечері на дивані.

Ну, а лебідь, диво-лебідь?
Будьмо лебедами трішки.
Прочинімо двері в небо,
По зорі пройдімось пішки!

КОЛИБА

Зійшла стара колиба з гір у місто,
Зійшла собі з насидженого місця.
Екзотика! – Ах! – милується зір
Туриста, що доклепався до гір.
Ну справжнє тобі диво, теремок.
Шашличний дух – шашличний в'є димок.
І запах пудри (як колись живиці)
Довкруз вогню – цяцьковані дівиці.
Духів столичних хміль тут владарює –
Гуля народ в колибі – не горює.
Що ж, хай воно гуляється тут нині
В колибі, що жила у полонині.
Та вірш цей не про те, мої дівиці,
Розкішні, як вогонь, червонолиці.
Мій вірш про те, що у морози грізні
Мій батько мерз в колибі в ночі пізні
Із лісорубами. І ненза його їла,
Сорочка на спині від солі пріла.
А по лісах голодні вили тіні...
Та в час той ліс потрібен був країні.
Тож батько мій, скінчивши працю в полі,
В мішок терпіння брав, і солі, й бараболі,
Лишав на зиму нас малих і маму,
А сам снігами брів туди, в Замагуру...
Снігами перезавсь – валив ялиці...
Отак-то, золоті мої дівиці!
А ви й не знали: як це екзотично,
Заманливо і навіть романтично...

Х Х
 Х

Голубою сльозою –
Над вікном березнева бурулька.
Щось розплакались нині
Тут у нас, у Карпатах сніги.
Мов дитятка з пеленок,
Із кори знов пручаються бруньки,
І у горах туманів
Стоять темно-сині стоги.
А душа – мов сопілка,
Що увечері весну почула.
Вже пташатко в зіницях
Твоїх тріпотить голубе.
Вже не спиться струмкові
І я повен весняного чуда.
Бо у кожній галузці,
В кожній квітці я чую тебе.

ГУЦУЛЬСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

Завесільнилось...
Грають троїсті під хатою.
Деревце, білі китиці,
Пахне хмелем вродливих гуцулок.
За дубовим столом
Сваха цілується з свахою,
І рідняться голосно,
Так, щоби гості почули.
Тнуть цимбали.
Ох, ті звабні цимбали!
Рвуть підлогу,
Рвуть шаленість нових каблучків.
А сусід Лук'ян
«На віват» з рушниці «палить», –
Аж підскакують гори,
Аж здригаються в церкві святі.
А в нового подружжя
Пересипана ніч любистком.
Молода, як смерічка.
Молодий, як гірський едельвейс.
Хтось приніс молодим,
Саморобну, в дарунок колиску.
У гуцулів весілля,
А мед Черемошем пливе.

Х Х
 Х

«Деревце»
І китиці червоні-червоні.
І щастя, як є,
Прийшло і сіло за стіл.
На кахлевих печач
На мить зупинилися коні.
І вино хлюпнуло
Під сивину сволоків.
А рушниці розкраяли
Гори на дві половини.
Розтривожили серце цимбали,
На столі едельвейс зацвів,
А вона така ніжна,
Як смерічки на верховині.
Він за руку її
Газдинею в хату привів.
Завесільнилось в горах...
Мед густий,
Мед густий, мов живиця.
У вогненному танці
Загубились вуйки і вуйни.
Ніч п'яниться в любистках.
Буде в нас молодиця,
Наче горде карпатське
Клекотіння весни.

Х Х
 Х

Постоли, постоли,
Мої постолята.
Були б цілі ви, якби
Не музика клята.
Ой, якби не та музика,
Та не ті цимбали,
То підшви в постолах
Були б не відпали.
А як пішов «Гуцулочки»
Посеред толоки,
То лишились на ногах
Лиш одні волоки.

ВЕСНА В ГОРАХ

Десь там
В озері неба
Хмари – селезні
В березні,
Десь там вітер,
Мов лебідь,
Сушить крила
На березі,
Десь там кличе
Флояра до ватри
Пригоститися
Піснею, жартом,
Десь там молоко
Кульбабами
Пахне у квартах.
І ніч,
І весна.
І не сплять в хатах
Стомлені нені,
Забарилися доньки...
Олениці десь кличуть
Оленів,
А в горах
Весна...

Х Х
 Х

І що ж я вам
Подарувати маю
Напам'ять
Про Гуцульщину мою?
Хіба – пір'їну
Соловейка в гаю
Та місячної ночі
Течію.
А, може, краще
Вам подарувати
На спомин те,
Як дихає сосна,
Як диха небо,
І шумлять Карпати,
І рік іскриться
Чиста бистрина.
Дарую яворину на сопілку,
На щастя – слово,
Цвіт – на доброту.
На співанку
Дарую перепілку
Ту, що колише
Зоряну траву.

ЯВОРОВА СПІВАНКА

*(село Яворів, Косівського району –
колиска гуцульського мистецтва)*

У селі Яворові –
Яворині пороги,
Інкрустовані гори,
Зозулині стежки.
У село яворове –
На барвисті дороги,
На розливи узорів,
На високі думки!
Над селом Яворовом
Чешуть райдуги коси.
В хатах папороть, кажуть,
Зацвіта уночі.
І тече мені світло
Того цвіту аж в Косів.
І живу я при світлі
Різьбярів і ткачів.
Світло,
Крил тобі гожих!
Світло,
Днів тобі щасних
І високої долі,
І крилатих небес!
У селі Яворові –
Сто вогнів непогасних.
Та й живе там понині
Сто гуцульських чудес.
Не стихай, моє добре
Джерело Яворове,
Де напитися можна
Неба з чистого дна.
В явір-край приїжджаю
По дива кольорові.
Там цілюща і мудра
Б'є з джерел дивина.

І ГОВОРЯТЬ ЗОРІ

Прислухаюсь –
Немов говорять зорі...
Порипує вгорі
Чумацький Віз.
Де осінь диригує
Жовтим хором
Моїх коханих
Молодих беріз.
І спить дитина
Під грудьми у мами.
І дошива
Гуцулка рушники.
Нитки біжать
Червоними струмками,
По рушниках
Під жовті сволоки...
І прислухаюсь,
Як говорять зорі
Над хатами,
Над птицями
Й дітьми.
Мудрує світ
Мажорі,
А діти сплять
Під повними грудьми...

Х Х
Х

Стогнав бескид.
Стікала кров'ю ватра.
Останній келих
Смутком порожнів.
І впала з рук
В траву гаряча бартка,
І горло рвав
Гіркий пекучий гнів...
У скронях билось,
Гомоніло дзвінко
Чи шум смерек?
Чи рідний лоскіт трав?..
У горах десь
Ломила руки Дзвінка.
Лукав топір...
А Довбуш умирав...

Х Х
 Х

Прискакав зелений коник,
Що підковану мав ніжку
Двома крапельками з лугу
Вересневої роси.
І сказав мені той коник,
Як вже місяць спав на ліжку:
«Сивий хлопчику, що хочеш
Нині в мене попроси».
І я коникові мовив,
Що я хочу, щоб з криниці
Встало сонечко назавтра,
Щоб котилось між людьми.
І щоб завтра,
Як й сьогодні,
Йшла по небі зоряниця,
І щоб завтра було мирно,
І щоб стрінулися ми...

НАШЕ

Стежечка-вервечка,
Яворина дочка,
Вишита кресаня,
Мережана сорочка.

На городі – вишня,
В хаті – рута-м'ята,
І під образами
Образ мами й тата.

В скрині – бабин місяць,
Прадідове сонце...
У дворі – криниця,
Як з землі віконце.

Калачі кручені,
Скатертина біла,
Глиняна зозулька,
Із вогню злетіла.

Стрічки кольорові,
На чолі віночок.
Польова ромашка,
Лісовий дзвіночок.

Церква – на осонні сяє Отченашем.
Це – моє,
Це – рідне!
І – до болю наше...

СЕРПЕНЬ

Серпень – не березень.
Серпень – не березень...
В серпня
Закони свої.
Став мій журавлик
На пізньому березі,
Перед відлетом стоїть...
Був і я проліском,
Буйним потоком.
Нині я –
Тиха ріка.
Стало прискіпливим
Більш моє око,
Може, мудріша –
Рука.
Решту – як в березні,
(зовсім й не сумно)
Мов не змінилася
Суть,
Лиш березнева
Любов безрозсудна
Глибшою стала,
Мабуть...

НА КАНІКУЛАХ

Канікули. І в мене вже канікули!
Вірніш – відпустка вчительська моя.
Тепер наслухаюсь (бо досі було ніколи)
Я мого рожнівського солов'я.

Тепер набудусь вже із земляками.
Та з матір'ю, із батьком посиджу.
Погладжу мальви мамині руками,
Про юність дітям казку розкажу.

А ще знайду я місяця з криниці,
А на зорі надзвонюсь у косу
Із косарями серед косовиці,
Кіссям з трави змітаючи росу.

Той камінь знайду, з котрого веселка
П'є воду на зарінку, і гайну
У спогадах до хлопчиків веселих,
Що серед лугу граються в війну.

І там, у тому спогаді зеленім,
Де моругу сія зелений шовк,
По стежці мокрій прибіжить до мене
У дідовій кресані пастушок.

І дальній дзвоник в серці пролунає,
Кольне у ногу повоєнний глід...
А хлопчик той мене вже не впізнає,
Хоч він – то я тому багато літ...

ЛІС І МИ

Цей ліс призабув нас.
Він нас уже не пам'ятає.
Ми в ньому – пришельці
Із інших світів і планет.
Ми в ньому зі світу
Кав'ярень й завужених талій,
Зі світу трамваїв
І дзенькоту жовтих монет.
Цей ліс не впізнав нас
При виді розкиданих пляшок,
Бо наче ми з чорних
Зірвались планет і світів.
Бо ми – дикуни в нім
З ротами взолочених бляшок,
При власних авто,
Що пахнуть димком шашликів...

ЮНЕ БОЖЕСТВО

Як грає хтиво довгий чорний вітер!
Як на плече спадає молоде!
О, ця зухвала, ця вродлива відьма
Вкраде тебе в іншої, вкраде.

Насіє чарів золоті дурмани.
З зіниць на тебе випорснуть чорти.
У ніч очей вона тебе заманить.
Заставить на колінах проповзти.

Постави вигин гордий, незалежний.
І тіла міцно збите торжество.
Черкне очима, наче гострим лезом
Це сатанівське юне божество.

Вона зчарує хоч сухе поліно.
Заставить пень дуплавий зацвісти.
І ти прийдеш до неї на колінах,
Готовий в пекло після того йти.

Х Х
 Х

Прийди до мене,
Коли яблуні будуть цвісти.
Коли день сховається
За дерева, що ти садила.
Або приходи,
Коли віхола буде мести,
Приходи, приходи,
Як колись приходила.
Прийди, як кохаєш,
Коли лист закружляє червоний.
Я нарву жоржин,
Я осінь подарую тобі.
Лише приходи
І верни мені ночі безсонні.
І принеси
Мені очі твої голубі.
А може, ти прийдеш,
Як липень розправить груди,
Розвісить веселки
На соняшники і на сади?
А може?..
Як тебе і мене на світі не буде...
Все одно,
Все одно ти до мене прийди!

Х Х
 Х

І ще зима,
А верби снуть весною.
Якесь таке
Передчуття святе...
І ти стоїш
Притихлою струною,
І хата наша тиха,
Як вертеп.
Було нам гроз,
Було нам днів колючих...
Було дощів на сад,
Що у цвіту,
На радісне
Приходило болюче...
На сонце нам було
І на сльоту...
Та поруч все:
Серця, вуста і очі –
Навік, наміцно,
Аж до скону літ...
Чого ж бо я
Іще від долі хочу?
В який ще рвусь
Нелітаний політ?..
Що далі там, питаю,
За роками?
Що далі там,
Де йде Чумацький Шлях?..
Землі й тебе
Тримаюся руками,
Аби не загубитись
У зірках...

Х Х
 Х

Народи мені сина, травню,
І першим громом благослови.
Дай у очі йому
Твого неба, дві цятки сині.
А з вербових «котиків»
Дай йому дві брови,
І блискавку в ручки,
Щоб сильним був сином.
Народи і сповий
У білі вишневі пелени.
В тиху казку снів
Насип йому повно зірок.
І здаруй йому щастя –
Най буде благословенним
Його перший подих
І перший несміливий крок.

ПІЗНЯ ЗУСТРІЧ

Ти десь з тієї
Осені далекої...
Через сніги
Й медовий цвіт весни,
Через чекання,
Через дні, лелекою
Явилась
З першим сумом сивини...
Благословила
Зустріч цю неспокоєм.
Ті ж очі...
А зоря у них чужа.
І разом ми
Насправді – одинокі ми...
І біль такий,
Мов серце на ножах.
Постоїмо...
Йде вечір мокрим плаєм...
Даєш ти руку –
Холод у руці...
Я тихо:
 – Пам'ятаєш?
 – Пам'ятаю...
І сльози в тебе
Бігли по лиці...

ТРИ ПІСНІ

За три пісні тебе полюбив я колись.
За три пісні – за три твої тузі.
На русяву зорю ясен місяць хиливсь,
А три пісні були з нами в лузі.

Ми шукали себе у тім лузі тоді,
Заховавшись від догадок неньки.
Боже мій, які були ми там молоді!
Які були ми там молоденькі!

Три сльози там цвіли, а четверта сльоза
Засіяла зорею у лузі.
Там три слова тобі я найкращі сказав
За три пісні – за три твої тузі.

Була ніч заручань, і став ранок прощань,
І вознесли ми в небо з журбою
Першу пісню – любов,
Другу пісню – печаль,
Третю пісню – печаль із любов'ю.

Х Х
 Х

Там, у тій золотій заметілі,
Де нема ще прощень і прощань,
Там черемхи у мареві білім
По коліна бредуть у дощах.

Там і ти молодою прудкою,
Наче кущик черемхи стоїш,
І боюсь я торкнутись рукою
До твоїх нецілованих кіс.

Там ще цвіту й пелюстка не впала,
Ще не вим'ята рута вночі.
Там кладеш на вуста мені палець:
Щоби нас не злякались кущі...

Х Х
 Х

Над садами, мов казка,
Незахмарені ночі
Опустились в гірляндах
Яблуневих суцвіть.
Десь по травах ступають
Білі ноги дівочі
І торка невагомість
Заколисану віть.
Сипле сад цвітопадом
У замріяну весну.
Щось тріпочеться в грудях,
Щось так дивно тремтить.
А на землю спадає
Синій шепіт небесний.
Розбиваються зорі
Об закон висоти.
Заворожені схили
Пригорнулись до вікон,
А по Рибниці місяць
Черкнув білим крилом.
Пливе ніч понад Косів
На зелені зарінки.
Поруч хлюпає тихо
Твого серця весло.

Х Х
Х

Осінь носить
Щастя жмені,
На цимбалах
Витинає.
А питаю,
Відай, в нені,
Де те щастя,
Бо не знаю.
Скажу нені,
Нехай осінь
Дошива на рушникові,
А я піду
Собі в Косів,
Де дівчата
Гонорові,
Візьму топір
Порізьблений
Та з гір зйду
Собі плаєм,
Може, осінь
В своїх жменях
І для мене
Щастя має.

Х Х
 Х

Десь долинами мрії моєї,
Ходить дівчина з двома відерцями,
Набирає водиці з веселки
І несе голубою долиною...
Ой дівчино, напій мені коника,
Посаджу тебе в срібне сіделечко,
І майнемо в гаї, де опівночі
Цвітом щастя обсипле нас папороть.

Х Х
 Х

Дощі вогонь калини принесли,
Як одцвіли жоржини на городах.
Пройшли літа, прощальна твоя врода,
Як осінь, як запізнене «курли».

На краю літа тихі стоїмо.
Вже всі хліба із поля – у коморі.
А синій погляд твій в осінній зморі.
З-під хустки біле вибилось пасмо.

Вінок тумани нам обом сплели.
Вже срібних свайб застелені столи.
І човен наш далеко за лиманом...

Лиш я люблю тебе, як і любив.
Голублять пізні небо голуби,
Моє осіннє сонечко з туману.

Х Х
 Х

Повіває сонце з-за гори
І малина неба достигає.
Говори зі мною, говори
Мовою пташиною зелений гаю!
Обійми крильми мене, пташа,
І гніздо біля долоні звий ти!
Може, зацвіте тоді душа,
І на стежку казка в лісі вийде.
І за руку візьме, й поведе
Це наївне серце, як дитину.
І де царство видумок й чудес,
Я у світ за казкою ітиму.

Х Х
 Х

Снилось полю жито,
А небу – жайворонок.
Ніч засівала морок,
А землі снівся ранок.
Голуб голубку кликав.
Рвалася нитка чекання.
Гасла послідня бурулька.
Дівчині снилось кохання.

КАЛИНОВИЙ ДОЩ

Калиновий дощ.
Листя жовтого вальси.
Кольорове кружляння
Над задумою площ.
Десь в дорозі листи
Загубилися ваші,
А в Карпатах вже осінь,
Йде калиновий дощ.

Подаруйте листа
В золоту мою осінь,
Де зів'яв у траві
І осипався хвощ.
Я не знаю, як ви,
А я тямлю ще й досі
Наш весняний, наш білий,
Наш калиновий дощ.

Напишіть на моє
Журавлине вінчання,
Де курличуть шляхи
Відлітання і прощ.
Жовтим листям тополь
Відпишу на прощання –
Може, вашу адресу
Зна калиновий дощ...

ПРИЙДИ ПОКВІТКУВАТИ

Прийди поворкувати,
Прийди побаннувати,
На зорях ворожити,
Сидіти коло ватри.
І мило гомоніти
Русявими словами
І карими очима,
І чорними бровами.
Прийди наговоритись,
Неначе намолитись,
Попадати росою,
Барвінками повитись
Біля зозулі, біля
Ясного соловейка,
А ще й побіля слова,
Словеченька, словенька.
Прийди поквітувати
Ромашкою малою
Та й на плечі заснути
Вечірньою бджолою.

Х Х
 Х

Ось і знов
Приносить сусід гриби.
А зозулі змовкли,
Бо, кажуть, ковтнули ячменю.
А липень іде
Такий молодий, голубий.
До мене іде
І мама вишень приносить жменю.
Ненаписані вірші
Ходять десь між стогами на луках.
А літо над полем
Перевесла в'яже тугі.
І несе лелека
Сусідам в подвір'я онука.
Літо, як повінь...
Літо вилилось із берегів.

Х Х
Х

Відцвіло,
Відкучерявилось літо
В полях за селом.
Ніби до дівчини раптом
Прийшло повноліття.
А на човниках серпня
Блиснуло пізнє весло,
І перекотиполе
Побігло навздогінки дітям.
Впали скошені маки,
Наче літо, мерехтять на стерні...
А рушники лежать в скринях –
Збираються заміж дівчата.
Хлопці ідуть в армію,
Хлопці трохи сумні.
Відцвіло літо
І тривожність
Мандрує по хатах...

Х Х
 Х

Вже скільки літ
Шумлять мені тополі,
Вже скільки літ
Шумить мені трава,
А я не перестав
Ще дякувати долі
За те, що й нині
Вірю у дива.
Що вірю в ніч,
Де папороть цвістиме,
Що вірю в Дон-Кіхотів
І жар-птиць,
Що я думками
Поріднився з тими,
Кого ще вабить
По зірках пройтись.
О диваки,
Безумці відчайдушні,
Брати вітрів
І юної снаги,
Світить собою
В зашкарублі душі,
Щоб і у них
Розтанули сніги.

Х Х
 Х

Щось таке мені
Весна наворожила
В ту любу ніч
В осики шелестінні.
У плесах місячних
Стрункі купались тіні
Ще юних верб,
І снули у ожинах.
І білі хати
Йшли у казку ночі,
У білому вишневому настої.
І струни в лузі
Соловей настроював,
Закохано дививсь
Русалкам в очі.
І щось таке мені
Весна наворожила.

ТРАВНЕВИЙ ЕТЮД

Говерла
Синій плащ вдягла на плечі,
За вітром бігла
Молода трава.
З саду сусідського
Меди виносив вечір
І кажанів пускав
Із рукава...
Сидів я з травнем
На крилі у зірки
І черпав серцем
Хвилю молоду...
Хтось комусь: «Любий...» –
Шепнув біля хвіртки.
І танув мед,
І вечір в саду...

ЗА ГОРАМИ, ЗА ДУНАЄМ...

Там, за горами,
За синім за Дунаєм,
Там далеко,
У краях зелених мрій,
Срібен коник,
Добрий коник мій гуляє,
Ой гуляє там, гуляє
Коник мій...
Коню, коню,
Норовистий та веселий,
Якби міг я,
То б до тебе полетів
Через море,
Через гори,
Через села,
Та й літами б молодими
Взолотів...
Голос мій до тебе вже
Не долітає,
Кола літ –
Мов срібні кола по воді...
Там, за горами,
За синім за Дунаєм,
Де були ми, коню, молоді...

Х Х
 Х

Запроси мене, дощину,
На зелені луги,
На розтоки-перескаки,
На круті береги!
Замани мене, рідний мій,
Сивочубе хлопча.
Та й насип кошик радощів
З голубого куща!
За тобою я бігтиму,
Як в дитинстві було,
Ти візьми мене, дощину,
На зелене крило!
Ти поклич мене, радісний!
Забери з суєти!..
Хоч хвилинку побудьмо, щоб
Лише – я, і лиш – ти.

Х Х
 Х

Дощ, дощ...
А весна
По коліна в кульбабах, –
Чаляп та чаляп
По шорсткій,
Наче вовна, траві.
День стоїть,
Як лелека
Одноногий,
У дверних рамах,
І в хаті капля
Тече по вологій брові.
Знітилися вівці
Ягнята шукають матері.
В погоду таку
Навіть сопілка мовчить.
Лиш тріпочеться серце,
Як риба,
Загнана в ятері.
Чаляп та чаляп...
І небо
За сонцем ячить.

БЕРЕЗНЕВА ФРЕСКА

Долонею сонця
День фрески весни протира.
Зеленим вулканом
Осик вибухає гора.
Ну що там за півень
Зелений явивсь на вербі –
Розвіює пір'я
Зелене по гіллі собі.
Вода виростає –
Ступити нема уже де.
Повітря напнуте,
Як струни в бандурі, гуде.
І синє вітрило
Несе десь діброву легку.
Ось-ось по веселках
Пройтись можна, як по містку...
Ще трохи – тай джміль
На контрабасі загра.
І кільчик до кільчика
Мовить у зернах: «Пора»!..

СЕРЕД ЛИПНЯ

Місяць золотою
Кочергою
Загрібає тіні під соснину,
Де вечір
Зачепився за ялину,
Де папоротній дим
Посеред гаю...
Десь у ріжок
Заграла тиша липня.
Десь із села
Запахло димом рідним...
Десь мед тече
У липовім корінні,
І на губах
Медвяний вітер липне...
Давно край неба
Жаром відгоріло.
І чути тишу
І травинку кожну...
О, якби зіркою
Летіти з неба можна
І висоту цю
Власним тілом зміряти!..

Х Х
 Х

Колискова осіннього бору:
«Люлі-люлі» – берези й дуби.
Як багато у полі в цю пору
Золотої печалі й журби!

Одлітає листок у тумани
Од берези летить в холоди,
Наче син одлітає од мами,
І прощається вже назавжди.

Пізній терен забрів у морози.
Лебідь пір'я пустив по ставу.
Сині ягоди з терну, мов сльози,
На суху опадають траву.

А рілля наче чорна гармошка.
Жовте листя пливе по ріці.
А у мене іще одна зморшка
Появилась чогось на лиці.

Х Х
 Х

Вечір достиг, як малина.
Вітер солодко-терпкий.
Перса стидливо калина
Схиляє у плесо ріки...

Х Х
Х

Пахне завірюхою
Синій цвіт крижин.
Сніг іде, і слухаю
Музику сніжин.
Сніг іде, мов радощі,
Наче новизна.
На небесній ратуші –
Голуба луна.
Сріберного кущика
Дзвонить сім чудес, –
І така акустика,
Як в соборі десь.
Люстри фіолетові,
Ясні вітражі
Там, де сніголетові
Перші віражі.
Морозенко папороть
Сіє по вікні,
Поклювали паморозь
Півні льодяні.
Тут, як в казках
Пушкіна, –
Диво й чудеса.
А в зими розпущена
Голуба коса.

КОЛЬОРИ ЛІСУ

Терпкий дурман соснової кори
В долині, мов у келиху зеленім.
А з-під землі то жовті, то черлені,
То білі вибухають кольори.

Блаженний ліс ранкової пори
Статурою обмитих вітром кленів
І вітражем небес, де хмар-оленів
Художник-вітер щойно натворив.

Яка ж то розкіш впасти горілиць
І крізь зелені проруби ялиць
Вивчати інкрустацію забагливу.

І чути, як тече з землі трава,
Як пуп'янок долоньки розкрива.
І вірити в диво, у неможливе.

ВЕСНЯНИЙ СОНЕТ

Царівні білій снігова сльоза
Розтопить кришталеві черевички.
Земля примружить очі із незвички,
І протече крізь сосни бірюза.

Над лісом набубнявіє гроза.
На скрипці шпак заграє з груші-дички.
І березень від золотої брички
Злот-колесо закине в небеса.

Гора квітчасту розкладе хустину,
На ній покладе матір і дитину,
Фіалками посипле із небес.

На арфах віть заграють теплі соки.
І дятел крильми візьметься за боки.
І лампочки бруньок засвітить без.

Х Х
 Х

На яблунях
Колишуться вітри
Оранжеві,
 то жовті,
 то охристі...
Й стікає небо
У безодні млисті,
І місяць сушить брови
Від жури.
На яблунях
Відплинули меди –
Весілля срібне
Грає павутина.
І ліс розгублений,
Немов мала дитина,
І сад, як хата
Після коляди...
На місячнім крилі
Сюрчить роса.
Мовчить верба –
Покинута вдовиця.
І жовтень іскри сипле
З колісниці,
А по траві
Червоний жар
кресал.

Х Х
 Х

До царства квітня
Ой, як ще далеко,
А коні білі
В землю б'ють копитами.
Ну, вйо!
Поїдем у зелений клекіт,
З берези сонце
Пригорщами пити!
Гайда до квітня! –
Коні крешуть в небі,
І плаче лютень,
Хоч і лютий, плаче,
А на сльозах його
Вже плава синій лебідь,
І березень латає
Гнізда шпачі.
А ось і квітень
В громи закосичився.
Злізай, хто до весни,
Ми вже приїхали!..
Щасливий той,
Хто вміє заблудитися.
У царстві квітня,
В черешневій віхолі.

СЕРПЕНЬ

Серпень
Серп
Клепа в діброві.
Замовка
Вівчар.
День ховає
Жар-підкови
За стогами
Хмар.
Залоскочує
Темряву
Місяць-пустунець,
Вліво кида,
Кида вправо
Злотий перстенець...
Грають трави
На цимбалах –
Дзвін на край
Увесьь...
Йой,
Ти чуєш,
Зірка впала
Коло серця десь...

МОЄ ЛІТО ПОЛОВІЄ

А вже курличуть
Хмари в піднебессі.
Над головами
Мудрих яворів.
Змовкає бір,
Сумніючи над плесом
І ліс червоним
Дивом загорів.
А у мені
Ще літо половіє,
Гойда гарячим
Колосом думок.
Прийшов до літа
На вітрах надії
З весни, що десь
Заперта на замок.
Липневе серце
Не спішить у осінь,
Де прокурличе
Сивина літам.
Паде роса
В мою траву нескошену
І весни
Причуваються вустам...

ПОВІНЬ

Біла повінь садів
Затопила дахи.
Сонце сипле туман
Золотий з-під пахи.
Розкуйовджений вітер –
Кучерявий, рудий.
Заплива кудись серце...
Світку мій молодий!
Біла повінь весни –
Буруни, буруни...
Навіть дивно тепер,
Як я жив без весни...
І до вишень іду.
І до яблунь іду.
І сміюся, і плачу...
Біла повінь
в саду...

ПІСЛЯ ДОЩУ

Дощ виправ ночі
Простирадло чорне
І вітер сушить
Зорі на лету.
А десь далеко
Грім ще крутить
Жорна
Та блискавки
Пірнають в висоту.
На грудях ріль
Ворушаться зернини.
Ген світла цівки
Крізь цідила фар.
І чуть, як на стеблі
Мовчить краплина,
Відчувши вперше
Власний свій тягар...
І чути,
Як шурхоче чисте небо,
Як дзенькають
По клавішах зірки...
І чуть, як серце
Налива від тебе
Мені тепла,
Від дотику руки...

Х Х
 Х

Заходився вечір
Сонце опускати за гору
На золотих стрічках променів
Обережно.
Засвітив на смереці
Першу свічку-зорю
І в міжгір'я
Вітру кинув оберемок.
Заходився шпак
Ладнати торік забуту струну...
А дід Василь
Новенькі граблі виніс з хати,
Щоб завтра вранці
Розгребти коло хати весну,
А зиму в купу позгрібати...
Заходилась Марічка
Розплести на весну косу-красу.
А мати посміхається:
– Вже й виросла, Слава Богу, в люди...
А я знайшов проліска
І не знаю, кому нести...
Може тобі,
Якщо сама вдома будеш...

Х Х
Х

За гори сонце
Покотилось глеком –
Лише гаряча
Бризнула луна.
Останній промінь
Полизав смереку
Й побіг збудити
На ніч кажана.

Креснув десь грім.
В кошару бігли вівці.
Несла дитину мати
Від калин.
І хтось по плаю
Серце ніс в сопілці,
Де глек розсипав
Жар своїх вуглин.

ВІРШІ
ДЛЯ ДІТЕЙ

ОСІНЬ

Приміряє осінь
Сукню із туману,
З золотого листа –
Модний капелюх.
Розсипає хмара
В трави білу манну
І сховався промінь –
Безнадійний сплюх.
Вже мурлика місяць
Котенятком сірим.
Мокрим простирадлом
Звиснув край небес...
А зірки у небі,
Мов синички, сіли
І клюють краплинок
Сріберний овес.

Х Х
Х

Коники виострили
Свої смички,
Вдяглися в зелені
Нові кожухи,
Намазали лапки
Каніфоллю роси –
І заспівали
На всі голоси...
Йшов вітер –
Присів.
Йшов вечір –
Присів
Послухатъ, як коники
Грають в вівсі.
А ті музиканти,
Струна по струні,
Грали про вечір
У травах мені...
Грали про літо:
Фа – до – ре – ля.
Стомлена в ніч
Запливала Земля...

Х Х
Х

Комарю-
Дударю,
Заграй
На дуду,
Поклич
Комариху
Свою руду,
Бо комариха
Тебе
Полюбила,
Між бур'янами
Чомусь
Загубила...
Між бур'янами
Ще й у осоці,
Інший
Комар
Її має
На оці...
Інший,
З вусами
Золотоволосими
Візьме твою
Комариху
На роси...
А твоє
Серце
(діло це звісне)
Від того
Жалю
Візьме
І трісне...

СОНЕЧКО ІШЛО

Сонечко ішло –
Вечора вело,
А вечір ішов –
Місяця знайшов.
Місяцю, прийди
І ти, зірочко,
На Марусине
На подвір'ячко!
На подвір'ї тім
Маруся ходить,
Білого коня
За віжки водить.
Віжки – золоті,
Злотом ковані,
Зверху зорями
Поцятковані.
Ой, ти, Василю,
Вийди з-за гори
Для Марусеньки
Води набери!
У відрі вода
Буде хлюпатись,
А ви будете
Мило любитись.
Щедрик побіжить
За синю гору
Та й вам принесе
Зозулю з бору.
Зозуля злетить
Вам із рукава –
Квітка зацвіте
Біла снігова.
Ми ту квітку вам
Подаруємо,
Повіншуємо,
Пощедримо.

Я ГУЦУЛОЧКА МАРІЧКА

Я гуцулочка Марічка,
Я з села, що зветься Річка.
Я з села, що зветься Річка.
Я маленька, як смерічка.

Мама каже: «Ти чия?»
А я кажу: «Я – моя...
Я сестричка солов'я,
Українина я...»

БІЛІ ПТИЦІ

Білі птиці, білі птиці
Сіли вранці на ялиці,
На ялиці і на хати,
Сиплять пір'я на Карпати.

Я зловить хотіла птицю,
Та лиш взялась за ялицю,
А на мене птиця: ш-ш-ш-у-у-х!..
Ой, який холодний пух!..

ХИТРИЙ КОТИК ВАСИЛЬКО

Хитрий котик Василько
Дуже любить молочко.
Любить вранці і вночі
І на лаві, й на печі.

Мама внесла молочко,
А із печі Василько
Нявка, вуса розпуска,
Бо він хоче молочка.

Я кажу: «Ти з печі злізь!
По траву піди під ліс!
Ти коровку попаси!
Молочка тоді й проси!...»

СИНИЧКИ

Прилетіли три синички
Вранці на подвір'я.
Голубі у них спіднички,
З голубого пір'я.

А надворі сніговиця.
Сніг жене, як вату.
Крізь віконце три синиці
Заглядають в хату.

А я знаю: то пташатка
Ізнадвору просять,
Щоб, як вчора, їм в горнятку
Винесла я проса.

В ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ СИНІЧКИ

В день народження синички
Я принесла їй пшенички...
Прилетіли горобці,
Шпаченята-молодці,
Прилетіли звідусіль
На синиччині хліб-сіль.
В день народження синички
Шпак приніс їй дві сунички
Дятел в дзьобі – черв'ячка,
А ворона – слимачка...
Горобчихи і сороки
Узялися дружно в боки.
Веселилося подвір'я,
Аж летіло вгору пір'я.

Х Х
 Х

Ведмедику,
Ведмедку,
Принесу
Тобі медку,
Лиш не йди
У полонину
І не розганяй
Маржину.
І ще
Не кради ягнятка
В полонині
В мого татка...

ГОРОБЦІ

Я дивилася у двір –
Малювала синій бір.
І горобчика, що сів
І сказав мені: «Ців-ців»...
«Ців та ців,
Ців та ців», –
Скликав друзів-горобців.
А я всипала пшениці
Тій голодній взимку птиці...
Раді пташенятка сірі:
«Ців-ців-ців – спасибі Ірі»...

ПОЛОНИНСЬКЕ СВЯТО

В Криворівні нині свято,
Я прийшла на свято з татом.
А там скрипки файно грають,
Їм цимбали помагають...
І ще два трембітарі
Собі стали на горі,
У трембіти дують, дують –
Най усі гуцули чують.
І танцюють пастухи,
Аж здіймають порохи...
А один дідусь старий
На чолі поправив бриль,
Тупу-тупу чобітками,
Цоко-цоко підківками.
Гоп-гоп, дана-дана,
Закрутив дідусь Аркана...
Так святкують у нас днину
Проводів у полонину
Ось!

СОЛОДКИЙ СОН

Мені приснилася сніжинка
Маленька, біла, мов пушинка.
На ній палац стояв прозорий,
А в тім палаці жили зорі.
Летіла та сніжинка біла,
На тій сніжинці я летіла
До того гнома-чародія,
Що чудеса усякі в світі діє.
Що з вуса вітром синім дує,
А дім з морозива будує,
З цукерок довгий тин городить,
Із мармеладу ляльки робить.

СОНЕЧКО НА ЛИЦІ

Я ловила сонечко у ріці,
А воно розсипалось по лиці
Крапочками жовтими, наче віск, –
І тепер у крапочках в мене ніс...

А ТРАВИЧКА-ШОВКОВИЧКА

В мене очі ластівочі,
Зозулині ніжки.
І на пташку-щебетушку
Я подібна трішки.

А травичка-шовковичка
Пальчики лоскоче, –
Поріднитися зі мною,
Видно, дуже хоче.

РІЗЬБЯР

Ріже різчик
Собі рівчик
На маленькій
Скриньці.
Я ту скриньку
Подарую
Подрузі Галинці...
Як різьбить
Мій татко файно
Ви вже,
Мабуть, чули
«Він в селі
Різьбяр найкращий» –
Кажуть так
Гуцули.

ДУДАР

А у нашому саду
Вітер грав на дуду.
Цілий день собі грав –
З яблунь листя украв...
Вийшла в небо зоря
І сварить дударя:
«Нащо грав на дуду
Ще й крав листя в саду?!»

Х Х
 Х

Упав – пропав місяць. А я в темноті
Розгорнув кущика папороті, –
А звідти, з куща того повилітали
У небо пташки золоті.

Х Х
 Х

Перевеслами веселок
Перев'язаний сніп дощу.
А тебе я, доще-снопе,
З синіх гір не відпущу!
Будеш доще-снопе-брате,
Зелен килим в горах прати,
Будеш в ріках воду брати, –
З блискавиць варить борщу!

Місяця хтось вкрав із неба,
Пострясавши груші зір.
Сніп дощу порозсипався
По намоклих шатрах гір.
І веселок перевесла
Черемоша хвиля знесла,
В небі витвори-ремесла
Грому викресав топір.

Х Х
 Х

Хмарко-чарівничко,
Дай мені водички
З дирявого глека,
Як настане спека.

Хмарко-чародійко,
А я зроблю лійку.
Воду позбираю –
У струмок заграю.

У струмок-струмочок –
Голубий дзвіночок.
Хмарко невелика,
Буду твій музика...

Х Х
 Х

Листопад,
Листопад –
Жовтня дворідний
Брат,
Прийшов у гості
До жовтня,
А у хаті – все жовте,
А у хаті нікого,
Лиш гаряча підкова...
Роздивився листопад:
«Де подітися міг брат?!»
І в коморі – нема...
І у сінях – нема...
Лиш кресаня червона
І калинові грона,
Павутиння пучок
Та на скрипці – смичок...

Х Х
Х

Вітер бігав
В полі, в полі
Бігав з жита
В бараболі.
Запах сіна
Ніс відерцем,
Гладив бурю
Коло серця.
В бурі сині,
Сині коси.
Буря хмару
В небі косить...
Буря сонце
Небом котить,
В небі синій
Льон молотить...

БІЛІ КОНІ ЗИМИ

Білі коні зими –
З голубими крильми.
З голубими крильми
Їде вітер саньми.
А там вечір-звіздар
Возить зорі у дар,
Возить ночі-сестрі
Три дари по горі,
А четвертий – сніжок
На моріг-моріжок.
На моріг, на поріг –
Ясен сніг, добрий сніг.
Ходить ніч у дворі,
На чолі – три зорі.
Три зорі на чолі,
Ще й калач на столі.
Ще й калач-плетінець,
Мед-вина гладунець.
У печі – медівник,
Під вікном – щедрівник.

ЧОРНИЙ КІТ НОЧІ

Чорний кіт ночі
Тихо крадеться до хати.
Чорний кіт ночі
Лапкою в шибку шкребе.
Чорний кіт ночі –
Зорями весь волохатий –
Ходить навшпиньках
Синім горищем небес...

Ходить
І хвостиком місяця
Хмару хитає.
Шерсть його срібна
Сиплеться в хвилю ріки...
Чорний кіт ночі,
Понад смерековим гаєм,
Неба горищем
Ловить
Пухнасті зірки.

СКАЧЕ МІСЯЦЬ ПО ГОРІ

Скаче місяць по горі
В золотому кептарі,
Через сосни, через буки.
Золотить березам руки.
А за ним іде зоря
З синім світлом ліхтаря.
В гай ліхтар опускає:
Брата-місяця шукає...

ВІХОЛА

Сива баба-віхола
На вітрах приїхала.
Дула, дула, дула, дула...
А втомилася – заснула.

ХОДИТЬ ВЕЧІР БЕРІЖКОМ

Цок-цок беріжком
Ходить вечір з батіжком.
З-над гаїв, осокорів
Заганяє в річку зорі.
Тихо плесом гойда –
В нім зірчата вода.
Вечір: цок
Та все: цок...
Позганяв усіх зірок.
Хочеш, йдем до ріки
Рахувати зірки?..

ОСІНЬ

Бігла осінь по горі
В кольоровім кептарі.
В кольорових чобітках
Бігла осінь по стежках.
Де береза коло стежки,
Розгубила там сержки.
Біля пня, де бук тоненький,
Там розсипала опеньки.
А я думаю і досі:
То куди побігла осінь?..
Мама каже: «До зими –
З вітром їхати саньми».

ТОЛОКА

Жук місив, жук місив,
Муха поливала,
А комашка мала –
Воду подавала.
Три бджоли віз тягли:
Підвозили глину.
Три джмелі-цеглярі
Ліпили цеглину...
Дві мурашки несли
Соломинку-лату, –
Будували всі гуртом
Комареві хату...

СЕМЕРО ДІТЕЙ У ТИЖНЯ

Є у тижня три синочки
Та іще чотири дочки.
Разом їх у тижня – сім,
Радий тиждень їм усім.

Перший син – то понеділок,
Він усяке знає діло,
Він удачею такий:
До роботи беручкий.

А вівторок – менший син.
Він не тратить марне сил.
Він удачу щиру має:
Середі допомагає.

Середа – не вереда, –
Старша дочка середа.
Любить брата четверга, –
Тож йому все помага.

А четвер з дітей четвертий, –
До роботи теж упертий.
П'ятниці – сестрі, чим може,
Неодмінно він поможе.

А субота є субота,
Вдома їй усе робота:
Треба випрати і зшити,
І помити, і зварити,
Ще й неділі помогти:
З маком бубликів спекти...

Лиш неділя з них – лінюшка:
Їй би ковдра та подушка
Та мультфільми, та скакалка
Ще й морозиво, й гойдалка...

Отаке вона дівчатко...
Починаємо спочатку:
Є у тижня три синочки
Та іще чотири дочки.

ВЕЧІР МІСЯЦЯ ПОНІС

Через гори, через ліс
Вечір місяця поніс
В Чорногорі за гору
Заховав його в бору.

Завтра з мамою піду,
Того місяця знайду...
Нині пізно вже шукати –
Мама каже: «Треба спати...»

МИШАЧА НАУКА

Научала мишка мишку:
«Пробігай по хаті нишком!
Не шкреби у нірці доти,
Доки не засне муркотик!

А якщо й засне він, мишко,
Пробігай по хаті нишком:
Кіт хоч й спить, але він слуха,
Бо не сплять у нього вуха...»

КИЦИНА ПРЯЖА

Біла киця уночі
Пряла пряжу на печі.
Пряла пряжу швидко-швидко,
Щоби довга вийшла нитка.

Вранці з тої нитки киця
Виплітала рукавиці,
Та ще й капці для дитяток –
Білих-білих котеняток.

ЗАГАДКА

Де над плесом – кладка,
У воді – загадка
З золотим ріжечком
Попід бережечком.

Від загадки-світла
Річка стала світла,
Засвітилась кладка...
Що то за загадка?

(Місяць)

НЕОХАЙНІ КАЧЕНЯТА

Наварила качка каші.
«Нумо їсти, діти наші!
Каша вдалася на смак:
Добра, тепла: так-так-так...»

Їли кашку каченята, –
В кашці дзьоби й лапенята,
В кашці носики і пір'я...
З них сміялось все подвір'я...

Що мені робити з ними,
З неохайними такими?..
Пожену я їх до річки –
Хай помиються там трішки.

ТАНЦЮВАЛИ КОМАРИКИ

Танцювали комарики по грядках
У підбитих підківками чобітках.
Танцювали, де петрушка й огірки, –
Обросили собі нові чобітки.

А ТИ, ДОЩИКУ, ПРИЙДИ!

А ти, дощику, прийди,
Принеси мені води!
Я в ній виперу сукенку,
Дам за це тобі цукерку...

РАХУВАЛА ОСІНЬ ЛИСТЯ

Лічить осінь листя бука
(не проста її наука),
По одному відрива –
Ось – один, а це ось – два.

Рахувала осінь листя
З вересня до падолиста,
Доти, доки у ліска
Не зосталось ні листка.

НЕСЛУХНЯНІ САНОЧКИ

Збіглись діти до Оксанки
(що робить Оксані?..)
Неслухняні в неї санки.
Дуже неслухняні...

Як не плакати Оксані?..
(слізок повні очі),
Бо під гору санки самі
Їхати не хочуть...

Самі їдуть лиш з гори, –
Вгору їх тягни бери...

СКОРОМОВКИ

Бігла білка
Білим бором,
У бору
Зустрілась з бобром:
«Поховаймось,
Бобре, добре,
Бо йде буря
Бором, бобре...»

Поклін, Поліно,
По коліно!
Уклінно
Поклонись,
Поліно!

А крїт крота
За те з кротами
Картав, що крїт
В норі картавив,
Що крїт грїб нїрку
Під коритом,
Що при кроті
Кротом нари́то.

Попри Прокопа
Йшов Прокіп,
Прокопиха
Йшла навпроти.
«Прокропися,
Прокопихо!» –
Проказав їй
Прокіп тихо.

Вісім відер віз привіз,
В воза восьмеро коліс.
А віл вивіз воза в воду –
Віз той вимок весь зі споду.

Гай грабовий. В гаю – гриб,
Граб гриба під глину згріб.
Гліб грів хліб аж вісім діб!
Де той хліб? А хліб з'їв Гліб.

Жабка жабку жде в ожинах,
Де між жерепом – стежина.
Жабка каже жабенятку:
«Не лижи жовтеньку лапку!»

Запросила зебра зубра,
Щоби зубр загоїв зуба.
Але зубр це робить згруба,
Змій лікує краще зубра.

Ліз на липу в лісі лис.
Листолипний в липні ліс.
Прилетіла бджілка зранку,
Облизала бджілці лапку.

Оля обертає обруч.
Орест коло Олі поруч.
– Олю, он оглянь його:
Він такий, як буква «О»!

Пила, Пилипе, коло липи.
Прошу подай пилу, Пилипе!
Прошу подай пилу, Пилипе:
Пилять підем побіля липи.

Сім сестер в сестри сороки,
І усі сім білобокi.
І всі сім співати хочуть,
Та не вміють – лиш скрекочуть.

Тимко, Стасик і Мартин
Разом вилізли на тин.
За тим тином – три вітри.
Ти те ще раз повтори.

Фірман фірману в офіру
Фіолетову віз фіру.
Файну файку та ще й ріпу
Фірманові віз Филипу.

Ховрашок у хатці з хмизу.
В хатку вхід і зверху, й знизу.
Ховрашок ходив по хатці,
Хатка схована у хащі.

Цапок в цапка узяв ціпок.
Розсердивсь на це цапок.
«Віддай ціпок!» – сказав цапок.
Сказав цапок: «Це мій ціпок!»

Я – Ярема, ти – Ярина.
Явір я, ти – яворина.
Я, Ярема, йду ярами,
Я – як явір з яворами.

ЗМІСТ

БАЙКИ	3
БАЙКА ПРО БАЙКУ.....	4
ТРИ ТУРИСТИ І КВІТКА.....	4
ПАВА ТА ПАПУГА.....	5
УКРАЛИ КАПУСТУ.....	6
БУВ-ЖИВ СОБІ ПАВЛО.....	6
ДВА ДІДИ Й ОПУДАЛА.....	7
КОЧЕРГА.....	8
ДВА ЩУРІ ТА СОКІЛ.....	8
ПРО КОНЯ ТА ШЛЕЮ.....	8
ПРО СОЛОВ'Я Й ШПАЧИХУ.....	9
ЖИЛА-БУЛА БАЙКА.....	9
ХВАЛЬКУВАТА МУХА.....	9
КІНЬ ТА БАТІГ.....	9
КІТ ТА МИША.....	10
ЗАЄЦЬ ТА КОБРА.....	10
СТАРИЙ ЧОБІТ.....	10
ВОВЧИЙ СУД.....	11
ОБРАЗИЛАСЬ СВИНЯ.....	11
ВІЛ ТА МУХА.....	11
ПРО ДУБА ТА ПИЛУ.....	12
БАРАН ТА ОСЕЛ.....	12
БАРАН Й ТЕЛЕЕКРАН.....	12
СЛУЖИВИЙ НІС.....	12
ПРО ЛЮБОВ І РОЗЛУКУ.....	13
НЕ В КІЛЬКОСТІ СИЛА.....	13
ВІЗ ТА ФІРМАНІ.....	13
ПРО БУРОГО ТА БІЛОГО ВЕДМЕДІВ.....	14
МУХА ТА ПАВУК.....	14
СТЕБЛИНА Й КОЛОСОК.....	14
НЕДОЛУГА ГОСПОДАРКА.....	15
ПРО МІТЛУ.....	15
ДОКИ ЛЕТІВ ЛІТАК.....	15

ДО КІСТКИ Й БЕЗ КІСТКИ.....	16
КОПАЛИ ДВА.....	16
КРИВЕ ДЗЕРКАЛО.....	16
ВОВК ПРО ЗАЙЦЯ.....	16
ДВА «МЛИНИ».....	17
ХТО ЩО ШУКАВ?.....	17
ПІЧ І ДРОВА.....	17
ФОРМУВАННЯ ДЕРЕВА.....	18
ПРОСИВСЯ ЦИГАН НА НІЧЛІГ.....	18
В ЦАРСТВІ, ДЕ ЛИШ СИТО ЇЛОСЬ.....	19
КІНЬ, ЧИ СІДЛО?.....	19
НАУКА НЕ ЛІЗЕ НА БУКА.....	19
ПЛАЧ МУХИ, АБО «ОЙ, ЩО ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ»..	20
КАРАСЬ ТА НИТКА З ГАЧКОМ.....	20
БЕЗПЕЧНИЙ МИСЛИВЕЦЬ.....	20
ПРО ПРЕС-СЛУЖБУ.....	21
І САМ СТАВ ДУРНИМ.....	21
ХВОРОБА ПЛАЧЕ.....	21
ВОВК І ВІВЦЯ.....	22
ПРО ВЕСЛО Й ВЕСЛУВАЛЬНИКА.....	22
ХОТІВ УМІТИ Й УМІВ ХОТІТИ.....	22
ТРОЄ ДЕРЕВ.....	22
КОРОТКИЙ РОЗУМ.....	23
СМИЧОК ТА СКРИПКА.....	23
ГОЛОДНА ДУША.....	23
ВОЗОВА ВОЛЯ.....	24
ВЕЛИКИЙ МУРАШНИК.....	24
ПРО РОЗУМ.....	25
ПАЛЕЦЬ МІЗИНЕЦЬ.....	25
РОГИ РОЗУМУ НЕ ДОДАЮТЬ.....	25
ЛИШИВ СЛІД Й НАСЛІДИВ.....	26
В ОДНОМУ ЦАРСТВІ.....	26
ЛЮДСЬКЕ Й СОБАЧЕ.....	26
ХТО ВИНЕН?.....	27
РАЗ ПЕРЕД ВИБОРАМИ.....	27

ХТО СІЯВ І ХТО – НІ.....	27
ПРО ЗЛОДІЯ.....	28
ПОЧНІТЬ З КІНЦЯ.....	28
«МУДРА» ДИТИНА.....	28
ПРАВДА. ЯКА ВОНА Є.....	28
БО БУЛА РЕФОРМА.....	29
ЩО ВАЖЛИВІШ?.....	29
ДІДОВА ЖУРА.....	30
СОВА ПРО ОСЛІВ.....	30
МРІЯ І МРІЙНИК.....	30
БАТИЙ.....	31
ПРО СОКОЛА.....	31
МІТЛА І СКРИПКА.....	31
ПОРЯДОК НОВИЙ.....	32
ПОГАНКА ТЕЖ КРАСИВА.....	32
ПРО КРИЛА.....	32
ЗЕРНО І ПОЛОВА.....	33
ЧОРНЕ І БІЛЕ.....	33
КЛУБОК І НИТКА.....	33
КАЛИНОВИЙ ГАЙ.....	33
ЗНАМЕНИТИЙ СТЕЦЬ.....	34
МІЖ ПОЧАТКОМ І КІНЦЕМ.....	34
ТУРБОТА.....	34
РЕКЛАМУВАЛА ТЕЛЕКОЗА.....	35
СКАЗАВ ЛЮДИНІ ЧАС.....	35
МУХА НА ЗБОРАХ ВОЛІВ.....	35
ВИНЕН НЕ ЛИШЕ ПАВУК.....	36
ПЕНЬ.....	36
ЗІРНИЦІ СПАЛАХ.....	37
СМІХУ БІЛЬШЕ, ЯК ПІВМІХА.....	37
ЛИС ПРО ВОВКА.....	37
ПРО ХИТРІСТЬ ЛИСИЦІ.....	38
ПРО ЩАБЛІ.....	38
ПЛАЗУВАВ.....	38
БЕРЕГИ.....	39

У ЛІСІ	39
ЛОПУХ ТА РОЖА.....	40
У ПТАШИНІЙ ШКОЛІ.....	40
ХТО МУДРІШИЙ	40
ПОРАДА МУДРЕЦЯ.....	41
ПРО СЛАВУ	42
ЩАСЛИВЦІ.....	42
СКАРЖИЛАСЯ БДЖОЛА.....	43
КІНЬ ТА ОСЕЛ.....	43
ПОЧАТОК І КІНЕЦЬ	44
ПРИ СВІТЛІ ЛЮБОВІ.....	45
НАРОДИ МЕНЕ, ДОЩИКУ, ДОБРИЙ	46
МОЇ ВІРШІ	46
МЕНІ КАЖУТЬ:.....	47
ГИЛЯ-ГИЛЯ, ЛІТА!	48
ПОРІГ	49
ТОПОЛИНА КРИНИЦЯ.....	50
КРОВАВІ БИНТИ.....	51
ВІТЕР.....	52
СПОВІДЬ.....	53
Я СИН СИНЬОГО ВІТРУ,.....	61
КНЯЖ-ЗЕМЛЯ	62
У МІСТІ ЛЕВІВ.....	63
ОСТАННЯ ТАРАСОВА НІЧ	64
М А Р Е Н Н Я.....	64
ВРУБЕЛЬ.....	66
ХТОСЬ КЛИЧЕ МЕНЕ ВСЕ.....	67
ДО ВЧИТЕЛЯ.....	68
ПЕРШИЙ ВІРШ	69
НЕ ІТИМУ У НАЙМИ ДО МОДИ	70
КІМНАТНІЙ КВІТЦІ.....	71
ПЛИВУ ПО МОРІ РОЗДУМІВ.....	72
ДЕ ТИ, РАДОСТЕ, ДЕ.....	75
ГАРЯЧИЙ КЛУБОК.....	76

ЗОЗУЛИНО-ЗОЗУЛЕ,.....	77
ЧЕРВОНИЙ ЛЕЛЕКА.....	78
ЩОБ БУЛИ ЛЕБЕДІ.....	80
ДОЛЕ!.....	81
УКРАЇНА.....	82
ТУТ СКРИНЯ БАБИНА,.....	83
МОЄ НІЧНЕ КІНО ПРО МИНУЛЕ.....	84
БАТЬКІВСЬКИЙ СТІЛ... ..	85
МАНДРУЮЧИ ПО ОСІННЬОМУ ЦВИНТАРІ.....	86
ВЕРБИ ДИТИНСТВА.....	88
ВИШНЯ НАД ВІКНОМ.....	89
КОЛИСАЄ МІСЯЦЬ БІЛУ ХАТУ,.....	90
КОЛИСКОВА.....	91
ВНУЧКА ОЛЕНКА.....	92
ГРЯДКА.....	93
МАМИНІ РУКИ.....	94
ВТОМА.....	95
ТАКА ВОНА.....	96
РІДНЯ.....	97
ПРИСТРАСТЬ.....	98
ЖАР-НЕБО.....	99
ПРИ СВІТЛІ ЛЮБОВІ.....	100
Я НЕ ЗГУЦУЛИВСЯ,.....	101
ГУЦУЛЬЩИНІ.....	102
ЧИМ ТЕБЕ НАМАЛЮВАТИ?.. ..	103
СПЛЕЛИСЬ ДВА ВІНОЧКИ,.....	104
ЗА ГОРОЮ ГОРА ЧОРНОГОРА.....	104
ТАНЦЮЮЧИ «ГУЦУЛКУ».....	105
МЕНІ ГОРИ ДАЛИ.....	106
РІДНІ ГОРИ МОЇ,.....	107
КОСІВСЬКИЙ ЯРМАРОК.....	108
НІЧ.....	111
ДВЕРІ В НЕБО.....	112
КОЛИБА.....	113
ГОЛУБОЮ СЛЬОЗОЮ –.....	114

ГУЦУЛЬСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ	115
«ДЕРЕВЦЕ»	116
ПОСТОЛИ, ПОСТОЛИ,	117
ВЕСНА В ГОРАХ	118
І ЩО Ж Я ВАМ	119
ЯВОРОВА СПІВАНКА	120
І ГОВОРЯТЬ ЗОРІ	121
СТОГНАВ БЕСКИД	122
ПРИСКАКАВ ЗЕЛЕНИЙ КОНИК,	123
НАШЕ	124
СЕРПЕНЬ	125
НА КАНІКУЛАХ	126
ЛІС І МИ	127
ЮНЕ БОЖЕСТВО	128
ПРИЙДИ ДО МЕНЕ,	129
І ЩЕ ЗИМА,	130
НАРОДИ МЕНІ СИНА, ТРАВНЮ,	131
ПІЗНЯ ЗУСТРІЧ	132
ТРИ ПІСНІ	133
ТАМ, У ТІЙ ЗОЛОТІЙ ЗАМЕТІЛІ,	134
НАД САДАМИ, МОВ КАЗКА,	135
ОСІНЬ НОСИТЬ	136
ДЕСЬ ДОЛИНАМИ МРІЇ МОЄЇ,	137
ДОЩІ ВОГОНЬ КАЛИНИ ПРИНЕСЛИ,	137
ПОВІВАЄ СОНЦЕ З-ЗА ГОРИ	138
СНИЛОСЬ ПОЛЮ ЖИТО,	138
КАЛИНОВИЙ ДОЩ	139
ПРИЙДИ ПОКВІТКУВАТИ	140
ОСЬ І ЗНОВ	141
ВІДЦВІЛО,	142
ВЖЕ СКІЛЬКИ ЛІТ	143
ЩОСЬ ТАКЕ МЕНІ	144
ТРАВНЕВИЙ ЕТЮД	145
ЗА ГОРАМИ, ЗА ДУНАЄМ... ..	146
ЗАПРОСИ МЕНЕ, ДОЩИКУ,	147

ДОЩ, ДОЩ.....	148
БЕРЕЗНЕВА ФРЕСКА.....	149
СЕРЕД ЛИПНЯ.....	150
КОЛИСКОВА ОСІННЬОГО БОРУ:.....	151
ВЕЧІР ДОСТИГ, ЯК МАЛИНА.	151
ПАХНЕ ЗАВІРЮХОЮ	152
КОЛЬОРИ ЛІСУ	153
ВЕСНЯНИЙ СОНЕТ	154
НА ЯБЛУНЯХ.....	155
ДО ЦАРСТВА КВІТНЯ	156
СЕРПЕНЬ.....	157
МОЄ ЛІТО ПОЛОВІЄ	158
ПОВІНЬ	159
ПІСЛЯ ДОЩУ.....	160
ЗАХОДИВСЯ ВЕЧІР.....	161
ЗА ГОРИ СОНЦЕ.....	162
ВІРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ.....	163
ОСІНЬ.....	164
КОНИКИ ВИОСТРИЛИ	165
КОМАРЮ-	166
СОНЕЧКО ІШЛО	167
Я ГУЦУЛОЧКА МАРІЧКА.....	168
БІЛІ ПТИЦІ.....	168
ХИТРИЙ КОТИК ВАСИЛЬКО.....	169
СИНІЧКИ	169
В ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ СИНІЧКИ.....	170
ВЕДМЕДИКУ,.....	170
ГОРОБЦІ	171
ПОЛОНІНСЬКЕ СВЯТО	171
СОЛОДКИЙ СОН.....	172
СОНЕЧКО НА ЛИЦІ.....	172
А ТРАВИЧКА-ШОВКОВИЧКА	172
РІЗЬБЯР	173
ДУДАР	173
УПАВ – ПРОПАВ МІСЯЦЬ. А Я В ТЕМНОТІ.....	174

ПЕРЕВЕСЛАМИ ВЕСЕЛОК.....	174
ХМАРКО-ЧАРІВНИЧКО,.....	175
ЛИСТОПАД,.....	175
ВІТЕР БІГАВ.....	176
БІЛІ КОНІ ЗИМИ.....	177
ЧОРНИЙ КІТ НОЧІ.....	178
СКАЧЕ МІСЯЦЬ ПО ГОРІ.....	178
ВІХОЛА.....	179
ХОДИТЬ ВЕЧІР БЕРІЖКОМ.....	179
ОСІНЬ.....	179
ТОЛОКА.....	180
СЕМЕРО ДІТЕЙ У ТИЖНЯ.....	181
ВЕЧІР МІСЯЦЯ ПОНІС.....	182
МИШАЧА НАУКА.....	183
КИЦИНА ПРЯЖА.....	183
ЗАГАДКА.....	184
НЕОХАЙНІ КАЧЕНЯТА.....	184
ТАНЦЮВАЛИ КОМАРИКИ.....	185
А ТИ, ДОЩИКУ, ПРИЙДИ!.....	185
РАХУВАЛА ОСІНЬ ЛИСТЯ.....	185
НЕСЛУХНЯНІ САНОЧКИ.....	186
СКОРОМОВКИ.....	187

РАДИШ-МАРИНЮК Богдан Ілліч

ГУЦУЛІВІЯ

Книга четверта

“Писаний Камінь”

Косів

2019

Редактори:

Євдокія та Мирослав Радиші

Комп'ютерний набір

Олена Радиш

Комп'ютерна верстка

Віталій Стефурак

Видруковано в ПП “Писаний Камінь”

Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 5083

Івано-Франківська обл., м. Косів,

вул. Незалежності, 28.

Тел: 067 342 07 47

E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 25.12.19. Формат 90х60\16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. ????. Обл.-вид. арк. ???.

Тираж 250 прим. Замовне 520.